

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства
на тему: «Прагматичні функції вербальних засобів маніпуляції у текстах медій-
ного дискурсу як проблема перекладу українською мовою»

Студентки групи МПа 05-21
факультету германської філології і перекладу
освітньо-професійної програми
перекладознавство: професійно-орієнтований переклад
(англійська мова і друга іноземна мова)
за спеціальністю 035 Філологія
Бабічевої Вікторії Русланівни

Допущена до захисту
« ____ » _____ 2022 року

Науковий керівник:
к.ф.н., доц. Подсевак К.С.

Завідувач кафедри теорії і практики
перекладу з англійської мови
_____ доц. Мелько Х.Б.
(підпис) (ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____
Оцінка: ЄКТС _____

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

Department of Theory and Practice of Translation from the English Language

Master Degree Thesis in Translation Studies

under the title: “Pragmatic functions of verbal means of manipulation in the texts of media discourse as a problem of translation into Ukrainian”

Group MPa 05-21
Department of German Philology and
Translation
Educational Programme Translation Studies: Specialized Translation
(English and Second Foreign Language)
Majoring 035 Philology
Viktoria R. Babicheva

Research supervisor:
K.S. Podsievak
Associate Prof.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	1
РОЗДІЛ 1	
Теоретичні засади вивчення вербальних засобів впливу та їх перекладу в англійськомовних текстах	4
1.1 Вербальні засоби впливу як лінгвістична проблема.....	4
1.2 Перекладацькі стратегії і тактики відтворення вербальних засобів впливу.....	8
1.3 Особливості медійного дискурсу та його перекладу.....	15
Висновки до розділу 1.....	24
РОЗДІЛ 2	
Види та функції вербальних засобів впливу в англійськомовному медійному дискурсі.....	25
2.1 Вербальні засоби впливу на лексичному рівні.....	25
2.2 Вербальні засоби впливу на граматичному рівні.....	36
Висновки до розділу 2.....	43
РОЗДІЛ 3	
Відтворення вербальних засобів впливу в перекладі текстів медійного дискурсу.....	45
3.1 Лексичні трансформації як засіб передачі маніпулятивного впливу медійних текстів при перекладі.....	45
3.2 Граматичні трансформації як засіб передачі маніпулятивного впливу медійних текстів при перекладі	57
Висновки до розділу 3.....	65
ВИСНОВКИ.....	67

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	74
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.....	74
ДОДАТКИ	77
SUMMARY.....	94

ВСТУП

Початок ХХІ століття в лінгвістиці ознаменувався посиленням уваги науковців до мовленнєвого впливу. [26] Чинник цього є зрозумілим і криється в тому, що сьогодення має всі права бути названим епохою інформаційних та мас-медійних технологій. [7: 344] Наразі розгалужена система мас-медіа виступає в ролі найголовнішого посередника між індивідом та реальним світом, інформуючи про події, новини, явища та об'єкти.

Центральним поняттям, яке містить у собі медійні тексти, типи взаємодії між мас-медіа та реципієнтами, реалізацію різноманітних функцій та комунікативну ситуацію, є медійний дискурс. [8: 265]. З огляду на значну популярність та впливовість ЗМІ, саме медійний дискурс виступає найактуальнішим явищем для дослідження. Його функціями є такі: інформативна, комунікативна та функція впливу. Центральною для сучасних медіа є функція впливу, адже головна мета ЗМІ – це вплив на суспільство з допомогою вербальних та невербальних засобів [18: 276].

Не менш важливим феноменом є переклад засобів впливу, оскільки це явище вирішує проблеми міжкультурної комунікації [66: 219]. У процесі перекладу засобів впливу в англійськомовному медійному дискурсі, перекладач стикається з проблемою відмінного сприйняття тієї самої інформації носіями різних мов. Причинами цього є розбіжності в ментальній та культурній картинах і баченні світу.

Попри значну кількість публікацій і наукових робіт, які репрезентують медійний дискурс та засоби мовленнєвих маніпуляцій, питання адекватного перекладу цього явища залишається відкритим, фрагментарно розглянутим та недостатньо вивченим. Головна причина цього полягає в його динамічності, адже з кожним роком технології, соціум та мова прогресують, внаслідок чого з'являються нові засоби впливу в медійному дискурсі, а разом із тим постає необхідність розширювати напрями його дослідження та перекладу, що визначає **актуальність дослідження.**

Мета полягає в різнобічному дослідженні лінгвістичних та перекладацьких аспектів засобів впливу в англійськомовному медійному дискурсі.

Відповідно до поставленої мети в роботі реалізуються такі **завдання**:

- дослідити поняття та функціональні особливості медійного дискурсу;
- виокремити та розглянути підходи до визначення та типології перекладацьких трансформацій засобів мовленнєвого впливу у дискурсі ЗМІ;
- проаналізувати особливості перекладу вербальних засобів впливу в англійськомовних медійних текстах, що мають позитивний та негативний ефект;
- систематизувати основні перекладацькі трансформації для передачі засобів мовленнєвого впливу у текстах оригіналу та перекладу.

Об'єкт дослідження – вербальні засоби маніпуляцій в медійних текстах.

Предмет дослідження – проблематичність перекладу вербальних засобів впливу в англійськомовному медійному дискурсі.

Для вирішення завдань були використані такі **методи дослідження**: прагматилістичного аналізу для виявлення лінгвістичних засобів маніпуляції в текстах медійного дискурсу; метод контекстуального та інтерпретаційного аналізу при визначенні й описі таких засобів; методи перекладацького аналізу дозволили виявити перекладацькі трансформації, що використовувалися при відтворенні маніпулятивності медійного дискурсу в перекладі. Методи кількісного аналізу використовувалися для визначення частотності кожної з груп перекладацьких трансформацій.

Наукова новизна полягає у визначенні особливостей англійськомовного медійного дискурсу, типології перекладацьких трансформацій для пере-

дачі вербальних засобів впливу в англійськомовних текстах ЗМІ та їх практичному застосуванні у перекладознавстві.

Практичне значення роботи полягає у тому, що аналіз засобів маніпуляції в медійному дискурсі з лінгвістичної та перекладознавчої точок зору є внеском до теорії перекладу, а також комунікативної лінгвістики, прагмалінгвістики та стилістики англійської мови.

Практичне значення одержаних результатів полягає також у в можливості використання їх для подальших пошуків у цьому напрямі, а також при викладанні таких дисциплін, як «Комунікативна лінгвістика», «Прагматика», «Зіставне мовознавство», «Лінгвокультурологія», «Стилїстика англійської мови», «Журналістика» та ін.

Структура кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, семи підрозділів, висновків, списку використаних джерел, списку довідкових джерел, списку джерел ілюстративного матеріалу, додатку та резюме.

РОЗДІЛ 1

Теоретичні засади вивчення вербальних засобів впливу та їх перекладу в англійськомовних текстах

1.1. Вербальні засоби впливу як лінгвістична проблема.

Тема мовленнєвого впливу завжди була стрижневою та цікавила науковців різноманітних сфер діяльності та спрямувань. «Мовленнєвий вплив (ефект перлокутивний) – це досягнення адресантом за допомогою мовленнєвих актів певної іллокуції адекватного своїй комунікативній меті реагування адресата» [40: 81]. Вербальний вплив, як поняття, має багатовікову історію й сягає корінням античності [16: 17]. Розвиток суспільного ладу з кожним століттям спричинював зміни в цій сфері, завдяки чому виникла значна кількість наук, пов'язаних з мистецтвом впливового мовлення, такі як: риторика, поетика, стилістика, герменевтика, теорія аргументації. Ці дослідницькі спрямування та мистецтва минулого дали народження сучасним наукам: теорії масових комунікацій і теорії мовленнєвого впливу, що мають безпосередній зв'язок з досліджуваними поняттями вербального впливу та медійного дискурсу [13]. Тому питанням нагальної важливості є дослідження теоретичних аспектів мовленнєвого впливу в сучасному дискурсі ЗМІ з метою повноцінно зрозуміти його сутність.

Протягом останніх десятиліть виявляються тенденції стрімкого розвитку нових напрямів дослідження, розширення теоретичної бази та виокремлення практичних методів застосування мовленнєвого впливу та захисту від нього. Значна кількість «молодих» наук орієнтовані або розглядають мовленнєвий вплив як базове поняття. Такими розділами є: психолінгвістика, прагмалінгвістика, комунікативна лінгвістика, сугестивна лінгвістика, теорія мовної комунікації, теорія мовленнєвого впливу, нейролінгвістичне програмування,

герменевтика, когнітивна лінгвістика, соціологія, культурологія. Кожна з перелічених вище наук часто звертається до поняття вербального впливу, але оскільки їхні цілі унікальні та різноманітні, то його розуміння й застосування має неоднорідний характер, що сприяє багатосторонньому аналізу та дослідженню цього явища [19]. Саме цей факт спонукає розглянути мовленнєвий вплив як наукове поняття та визначити його зв'язки з медійним дискурсом.

Кожна наявна у світі мова – це універсальна система знаків, котра, ймовірно, спроможна відбити все, що існує в реальності. Семантичний зміст її одиниць уміщує в собі значну кількість різноманітних значень та відтінків, спрямованих на віддзеркалення знань людства про зовнішній, об'єктивно-існуючий світ, вираження ставлення індивідів до позначуваних словами об'єктів, явищ і понять. Завдяки існуванню природної мови, люди мають змогу не лише формувати висловлювання, але й ділитися один з одним почуттями, емоціями, думками.

Відповідно до теми роботи, розглянемо детально функцію впливу. Вербальний вплив – це односпрямований мовленнєвий акт, завдання якого полягає в застосуванні соціального впливу, який спричиняє мовцем на слухача впродовж їхньої комунікації [66: 46].

Оскільки роль цієї функції полягає в формуванні мовної семантики висловлювання, то варто зазначити, що мовленнєвий вплив, спрямований на зміни у свідомості, стає причиною реформування психології реципієнта, трансформуючи світосприйняття, систему цінностей, погляди, думки, емоційний стан, сприйняття інформації загалом про певні об'єкти та явища зовнішнього світу [16: 326]. Вербальний вплив як спеціальне явище, можна назвати спрямованим впливом, який передбачає передачу інформації та подальше прийняття рішення. Істинною функцією впливу, використовуваного в мовленнєвому акті є створення нових значень та нових відтінків реалій та образів зовнішнього світу [16: 102]. Це підтверджує, що однією з найважливіших, центральних функцій кожної мови, окрім комунікативної та інформативної, є

функція впливу. Слід зазначити, що ця функція найбільш яскраво проявляється в такій сфері як мас-медіа, а як наслідок і в медійному дискурсі.

Варто звернути особливу увагу на те, що вербальний вплив реалізується завдяки використанню засобів певної мови, які фактично є загальновідомими лінгвостилістичними прийомами та експресивними засобами. [19] До різновидів прийомів і засобів вербальної маніпуляції належать такі: 1) підміна понять; 2) насаджування штампів; 3) навішування ярликів; 4) риторичні запитання, які, з першого погляду, здаються простими, але за умови, коли відповіді наповнити контекстом певного спрямування, цільова аудиторія міркуватиме в потрібному маніпуляторіві напрямі; 5) вибіркового повтор інформації з метою автоматичного закріплення у свідомості реципієнтів; 6) посилення на чийсь анонімний авторитет для досягнення ефекту правдоподібності (використання вставних слів, конструкцій типу «на думку відомого політолога», «як сказав мій товариш, шанований у вищих колах»); 7) манера буденної розповіді; 8) створення асоціацій (досягається уведенням образів, художніх засобів тощо) [13].

Вони застосовуються в усіх мас-медійних текстах різноманітних жанрів і спрямувань. Основною їхньою функцією є вплив на свідомість реципієнта, шляхом створення яскраво маркованого образу, семантичного змісту для певної мовної одиниці.

Узагальнюючи підходи до термінологічного наповнення поняття мовленнєвого впливу, стверджуємо, що це явище являє собою взаємозв'язок культурного, соціального, лінгвістичного й психологічного компонентів, суть якого полягає у впливі на адресата у процесі мовної взаємодії в усній або письмовій формі [46: 161]. Метою вербального впливу є перебудова певних елементів світогляду адресата, модифікація його ієрархії цінностей, формування мотивів до екстралінгвістичної діяльності, зміни поведінки й емоційного стану.

Фоносемантичні медійні тексти, котрі націлені на вплив, завжди будуть

містити слова з великою концентрацією однакових звуків (втілюється шляхом використання таких стилістичних прийомів: ономапоії, алітерації, асонансу, тощо), спрямованих на створення того чи іншого комунікативно-прагматичного ефекту [29: 162]. Навіть у процесі читання тексту про себе відбувається прихована вербалізація, що супроводжує процес мислення, а таким чином свідомість людини зазнає впливу фонетичного наповнення тексту.

На лексико-семантичному рівні головним засобом виступають лексичні одиниці. Завдяки різноманітності лексичної семантики вибір слів виявляється універсальним інструментом, за допомогою якого здійснюються найрізноманітніші види впливу в медійному дискурсі. Незважаючи на те, що потенціалом впливати в залежності від контексту й інтенцій автора може володіти будь-яка лексична одиниця, особливе значення в цьому аспекті мають численні образні лексичні засоби та стилістичні фігури [30]. До них належать ідіоми, фразеологічні одиниці, метафори, порівняння, іронія, літота, мейози, синекдоха, гіпербола, алюзія, лексичні повтори, тощо.

Під морфо-синтаксичним рівнем розуміється зв'язок між граматичним складом мови, що націлена на вплив, й установкою адресанта та реципієнта. В межах цього рівня аналізу підлягають переважно структурно-граматичні, морфосинтаксичні й синтаксичні засоби. Такий підхід обґрунтований прагненням проаналізувати прийоми впливу, які глибоко вкорінені в контексті та більш приховані, ніж лексико-семантичні одиниці.

Окрім мовних рівнів, на яких можуть застосовуватися засоби впливу, існують й інші сегменти, які пов'язані з позамовною дійсністю, але відіграють важливу роль для ефективності комунікації. [35: 117]. До них належать просодичний, екстралінгвальний і соматичний рівні.

До просодичних засобів впливу належать милозвучність, темп, паузи, висота, інтонація, тембр, артикуляція й ритмічна організація тексту. Цей рівень пов'язаний із фонологічним рівнем впливу. Обидва надзвичайно важливі, коли йдеться про імпліцитний вплив.

Екстралінгвальний рівень впливу містить у собі жести, міміку, вибір пози під час промови, позамовні особливості ситуації, такі як час і місце комунікативного акту.

Соматичний (парамовний) рівень виявляється в жестах рук, особливостях погляду відправника повідомлення, практиці спеціальних дотиків до реципієнта. Різні види мас-медіа: друковані, аудіальні та візуальні, використовують засоби впливу, які відносяться до різних рівнів [33: 86]. Проте основною тенденцією в медійному дискурсі є одночасне використання значної кількості таких засобів, що поєднують у собі риси мовленнєвого та прамовного впливу. З огляду на матеріал дослідження, аналізу підлягають фонологічний, лексико-семантичний та морфосинтаксичний рівні.

1.2. Перекладацькі стратегії і тактики відтворення вербальних засобів впливу.

Зважаючи на те, що англійськомовний медійний дискурс та засоби мовленнєвого впливу, які в ньому вживаються, мають значну кількість особливостей, вони являють собою складнощі для перекладу. Для розв'язання таких проблем, перекладач вдається до перекладацьких трансформацій, які допомагають адекватно та повноцінно передати смисл оригіналу, інтенції адресанта та реалізувати функції комунікації [10: 277]. Завдяки застосуванню різноманітних перекладацьких трансформацій можуть бути передані всі відтінки значення та такі ознаки висловлювання, як семантична, прагматична, експресивна, інформативна, стилістична, тощо. [20: 160].

На думку британської дослідниці Мони Бекер, досягнення прагматичної еквівалентності виходить за текстовий рівень перекладу простого поєднання речень та абзаців в єдине ціле й ідентифікацію різноманітних текстових рис [3]. Для того, щоб перекладений текст мав вплив на аудиторію, подібний оригі-

налу, перекладач повинен розуміти як і навіщо використовується певне висловлювання в певній комунікативній ситуації, а також яким чином можна інтерпретувати його в контексті. Під час передачі засобів впливу в англomовному медійному дискурсі фахівцю необхідно виконати адекватний переклад, тобто той, який передасть зміст висловлювання й при цьому не порушить норми цільової мови, створюючи відчуття не перекладеного, а оригінального, натурального та абсолютно природного вихідного тексту. Для того, щоб цього досягти, перекладач повинен вміти доцільно та вдало застосовувати перекладацькі трансформації. [41: 28] Але що ж саме мається на увазі під поняттям перекладацької трансформації? На думку вітчизняної дослідниці О. О. Селіванової, трансформація в перекладі – «це перетворення, модифікація форми, або змісту і форми, зокрема, з метою збереження відповідності комунікативного впливу на адресатів оригіналу й перекладного тексту» [39: 456]. Тож, перекладацькі трансформації є невід’ємною частиною професійної діяльності перекладача. Їх слід розуміти як «особливий вид міжмовного перефразування» [25: 488], який уможливорює створення адекватного перекладу та досягнення в ньому прагматичної еквівалентності. Відповідно до наукових доробків О. О. Селіванової, перекладацькі трансформації першочергово варто розділяти на три численні групи: формальні, формально-змістові та формально-змістові трансформації з прагматичним компонентом.

Формальні трансформації передбачають зміну форми в перекладі за умови збереження змісту оригіналу. Цей вид трансформацій реалізується на таких рівнях:

- фонетичному (транскрипція, транслітерація, фонографічна заміна за традицією, комбінація трьох вищевказаних);
- словотвірному (словотвірне калькування в якості поморфемного перекладу одиниць, інверсія складників слова);
- лексичному (словникові еквіваленти з однаковим актуалізованим у

контексті семним складом, словникові відповідники зі зміною ономасіологічної структури, описовий переклад або описовий зворот);

– морфологічному (категорійна заміна зі збереженням змісту мовних одиниць, частиномовна заміна, заміна морфологічних засобів лексичними з однаковим змістом, усунення чи виникнення явища транспозиції);

– синтаксичному (заміна сполуки словом і навпаки, заміна синтаксичного зв'язку у словосполуках та реченнях, анафорична або еліптична заміна, об'єднання чи членування речень без зміни змісту). О.О. Селіванова зазначає, що до формальних трансформацій також можуть бути віднесені опущення та додавання мовних одиниць і конструкцій, які не змінюють зміст перекладу [40: 204].

Наступний вид трансформацій, а саме змістові, передбачають зміну форми й модифікацію змісту, зумовлену специфікою мовних систем оригінального й перекладного тексту та контекстуальними чи прагматичними чинниками. Цей вид трансформацій виявляється на таких рівнях:

– фонетичному (зміна ритміко-мелодійного малюнку чи інтонаційного малюнку в поетичних творах);

– лексичному (реалізується на двох планах денотативному: синонімічні, метонімічні, кореферентні, гіперонімічні, гіпонімічні, еквонімічні, партонімічні, холонімічні, парто-партонімічні заміни, конверсивні, метафоричні та антонімічні трансформації; та конотативному: оцінно-емотивні, експресивні та функціональностилістичні трансформації);

– морфологічному (заміни зі зміною смислу, частиномовні заміни та заміни граматичних категорій);

– синтаксичному (заміна слова сполукою і навпаки з модифікацією смислу, переструктуруванням сполуки або речення, міжреченневих зв'язків, а також опущенням перестановкою та додаванням елементів речення та тексту, що визначають і зміну значення) [40: 206].

Останній вид трансформацій – це формально-змістові з прагматичним компонентом, що передбачають зміну форми та змісту одиниць у тексті, текстових фрагментів з метою збалансування прагматичного впливу перекладу на свого читача. До цієї групи належать такі трансформації: фігуративні, фразеологічні, концептуальні, аксіологічні та мегатекстові [54: 240].

В медійних англійськомовних текстах часто використовуються аббревіатури і скорочення. У багатьох випадках вони мають прямі еквіваленти в українській мові. Іноді буквений склад аббревіатури зберігається, а іноді втрачається: OSCE — ОБСЄ, UN — ООН, National Mass Media — ЗМІ, International Day for Universal Access to Information (IDUAI) — Міжнародний день загального доступу до інформації (IDUAI), NGO — місцева неурядова організація, COVID-19 — COVID-19.

Також зустрічаються випадки калькування: ...with a range of minimum and maximum infusion of state resources — ...з діапазоном мінімального та максимального вливання державних ресурсів.

Крім того, спостерігаємо відтворення фактуальної інформації, що реалізується шляхом здійснення транскрипції: Friedrich Ebert Foundation — Фонду імені Фрідріха Еберта (FES ROCPE); the Folke Bernadotte Academy — Академією Фольке Бернадота; Ambassador Ulrika Funered — посол Ульріка Фунеред, Melissa Fleming..., Helena Fraser... — Мелісса Флемінг..., Хелена Фрейзер; to Hranitne — до Гранітного.

Досягнення еквівалентності не завжди можливо. В теорії перекладу існує поняття безеквівалентної лексики. Її перекладають за допомогою таких засобів, як транскрипція, транслітерація, калькування і описовий переклад: skyscraper — хмарочос, shutdown — шатдаун, що розуміється як явище припинення функціонування державних закладів та служб у США, які не вважаються життєво необхідними. Вибір найбільш результативної стратегії перекладу — це першочергове завдання перекладача. Саме стратегія визначає хара-

ктер процесу перекладу і специфіку дій перекладача. В основі розробки стратегії перекладу англomовного новинного тексту повинен лежати дискурс-аналіз, аналіз комунікативної ситуації, лінгвістичний аналіз оригінального тексту з урахуванням всіх потенційних труднощів і пошуком можливих перекладацьких рішень.

Також наявні випадки використання конверсії: *EU fight against terrorism* — боротьба ЄС з тероризмом (класичний тип конверсії: перехід дієслова в іменник, що обумовлене певною номінативною структурою, яка використовується в україномовних заголовках). Деяка фактуальна інформація передається за рахунок контекстуальної заміни: *knocked out the power supply* — пропало світло; та шляхом підбору функціональних аналогів: *In any event, a dysfunctional security sector not only hampers democratic developments, but can actually derail democracy* — у будь-якому випадку, непрацездатний сектор безпеки не тільки гальмує демократичний розвиток, але й може насправді похитнути позиції демократії (*to derail* — похитнути позиції демократії — підбір кліше у мові перекладу, що відповідає поняттю у мові оригіналу).

Не менш важливим при перекладі медіа текстів є структура тексту. На думку Комісарова, вона може розглядатися в трьох вимірах: вертикальному, горизонтальному і глибинному [17: 176]. Вертикальну структуру тексту створює його формально-тематичний зміст, починаючи із загального задуму або теми тексту; горизонтальна структура створюється формальними і смисловими зв'язками між висловленнями, що досягається за допомогою мовних засобів когезії та когерентності; глибинна структура відображає процес побудови мовленнєвих висловлень та їхнє включення до тексту. Усі ці три виміри текстових структур є релевантними для перекладу рекламного слогану.

Вертикальна структура пов'язана з ознайомчим етапом у сприйнятті тексту, тому що дає змогу уналежнити його за темою, жанром і формою до комплексу подібних текстів, тобто на цьому рівні ми й виокремлюємо слоган як

особливий тип рекламного мікротексту, відмежовуючи його від інших одиниць і жанрових різновидів – заголовка, висловлення, заклику тощо. Первинне сприйняття та розуміння змісту тексту зумовлено горизонтальною структурою, що пов'язана зі значенням мовних одиниць, які входять до складу тексту як його компоненти, тому що «інформація, яку комуніканти отримують шляхом інтерпретації значень мовних одиниць, що входять до висловлення, виступає як власне мовний зміст висловлення. Це – нібито «поверхневий» вербальний зміст, що залежить від набору мовних засобів» [63: 17]. Однак звичайна сума значень мовних компонентів не тотожна загальному змісту цілісного тексту, тому цей вимір і є поверхневим, він дає лише узагальнене уявлення про зміст тексту. Реципієнт спочатку сприймає текст через значення мовних засобів, тому «мовний зміст тексту становить лише перші шари його «глибинної» структури. Цей шар є основою цієї структури, тому з нього і через нього отримують зміст цієї структури» [37: 63]. Однак для перекладу тексту недостатньо відтворення вертикального виміру змістової структури.

Основну увагу потрібно приділити глибинному виміру змістової структури, оскільки лише він уможливіє цілісне сприйняття тексту в перекладі. Цей вимір передбачає врахування не лише власне мовних і власне змістових чинників тексту, а й загальних комунікативних умов. На думку Комісарова, потрібно враховувати контекст, у якому функціонує мікротекст, тобто брати до уваги контекстуалізацію висловлення, – це «підґрунтя мовленнєвої комунікації, обов'язкова умова функціонування мови як засобу спілкування між людьми. Вміння співвідносити мовні вирази з конкретними ситуаціями властиве всім носіям мови. Оскільки конкретно-контекстуальний зміст висловлень і загалом тексту здебільшого залежить від індивідуальних знань, емоцій та асоціацій комунікантів, він є неоднаковим для кожного з них» [37: 64]. Лише конкретна комунікативна ситуація вказує на шляхи інтерпретації та потенційні можливості перекладу медійних текстів.

Отже, перекладацькі трансформації, які застосовуються у процесі перекладу засобів впливу англійськомовного медійного дискурсу, належать до різних видів, підвидів та рівнів. Вибір різновиду перекладацької трансформації залежить від конкретного випадку перекладу та функціональних особливостей тексту оригіналу, який підлягає передачі іншою мовою.

Однак навіть контексту не достатньо для всебічного адекватного перекладу цілісного тексту, тому що «глобальний зміст тексту рідко обмежено двома семантичними шарами: мовним змістом і конкретноконтекстуальним смислом. Велике значення в мовленнєвій комунікації має здатність мовного змісту висловлення передавати додатковий зміст, імпліцитно пов'язаний з ним і виведений з нього комунікантами» [64: 128]. У світлі теорії Гальперіна щодо трьох типів інформації в тексті врахування підтексту є обов'язковим, саме він дає можливість додаткових інтерпретацій та приращення індивідуальної семантики. [7] Для рекламного тексту потрібно передбачити під час перекладу появу додаткового підтексту, що відсутній в оригіналі, але експлікований у перекладі. З цим передусім пов'язані приклади невдалого перекладу рекламних слоганів, що в іншій мові набувають неочікуваних контекстуальних або підтекстових значень, тому сприймаються реципієнтами негативно, напр., відомий випадок з перекладом назви торгової марки Blue Water, що в українській і російській мові має відповідні асоціації, пов'язані зі збігами на фонетичному рівні із словосполученням, яке називає продукти життєдіяльності людини. Зважаючи на це, для перекладу медійних текстів вважаємо більш прийнятною стратегію, що передбачає скерування на адресата, тому що «проблема перекладу – це переважно проблема аналізу, розуміння та побудови тексту» [28: 21]. Орієнтація на адресата дозволить уникнути непорозуміння та появи неочікуваної негативної семантики під час перекладу слоганів, при цьому необхідно брати до уваги й культурну специфіку середовища – історію, традиції, національний колорит тощо.

Отже для успішного перекладу медіа-тексту перекладач повинен зрозуміти зміст, визначити комунікативну задачу тексту і вивчити його структуру[34: 458]. Йому також необхідно володіти значним обсягом фонових знань і враховувати, до якої цільової аудиторії адресоване конкретне повідомлення. Перекладач повинен враховувати наявні в тексті конотації, при необхідності відійшовши від словникових значень слів і запропонувавши власний варіант.

1.3. Особливості медійного дискурсу та його перекладу.

Мас-медіа завжди були й залишаються надзвичайно важливим та впливовим джерелом інформації для суспільства в глобальному масштабі. Різноманітні ЗМІ глибоко проникли та укорінилися в реальності кожного індивіда в тому чи іншому вигляді, адже людина постійно прагне дізнаватися новини та отримувати знання, що стосуються всіх сфер життя [5: 27]. Зважаючи на таку значущість мас-медіа для людства, два явища, які лежать в їхній основі, викликають посилений інтерес науковців, а саме: медійний дискурс (як поняття, що поєднує в собі вербальні та невербальні особливості комунікації, яка виникає в ході взаємодії адресанта та адресата) й мовленнєвий вплив (як феномен, з допомогою якого можна впливати на широкий загаль, формуючи світосприйняття та свідомість суспільних мас) [8: 265].

Нині медійний дискурс є важливим поняттям у глобальному сенсі, оскільки саме різноманітні медіа відіграють найважливішу роль у розповсюдженні інформації[77: 358]. Інформація безпосередньо пов'язана з комунікацією, ці поняття не можуть існувати один без одного [68: 36]. Головною метою комунікації є не тільки передача інформації та знань, але й вплив на формування ідей та поглядів.

Медійний дискурс є тим особливим та наразі найпотужнішим видом дискурсу, який має потенціал впливати на масову свідомість [51: 336; 55: 260],

формувати певні уявлення, викорінювати ідеї та корегувати бачення людини, що стосуються спільноти, світу, різноманітних предметів та явищ.. О.Є. Кожемякін розглядає медіа-дискурс як «тематично сфокусовану, соціокультурно обумовлену мовленнєво-мисленнєву діяльність у мас-медійному просторі» [16:16]. Беручи до уваги те, що функцію впливу слід розцінювати як одну з основних функцій медійного дискурсу, це питання набуває особливого значення та потребує детального розгляду. Саме тому постає необхідність дослідити теоретичні аспекти вербальних засобів впливу, що використовуються в англomовному медійному дискурсі. [4].

У сучасній лінгвістиці існує щонайменше два підходи до визначення терміну «медіа дискурс» [11: 288].

Медіадискурс – це специфічний вид мовленнєвої та мисленнєвої діяльності, характерний виключно для медіа-сфери інформації. У цьому сенсі слід розрізняти медіадискурс та інші самостійні типи дискурсу, такі як політичний, релігійний, науковий тощо. [77: 254]. Відмінності між ними визначаються модифікацією параметрів дискурсу: різними мовними практиками та комунікативними ситуаціями їх реалізації. Відповідно до другого підходу під медіадискурсом розуміють будь-який тип дискурсу, що реалізується в рамках масової комунікації, що продукується ЗМІ. Так, можна говорити про політичний, релігійний, педагогічний та інші медіа дискурси. Мається на увазі, що для реалізації цих типів інституційного дискурсу існує відносно стабільний набір практик виробництва, передачі та інтерпретації масової інформації [45: 98].

Медіадискурс – це діяльність, яку здійснюють суб'єкти масової комунікації, тому мотивується певною метою, залежно від якої набуває конкретного змісту. Можливими цілями медіадискурсу є опис і пояснення, регулювання особистості адресата, вплив на свідомість реципієнтів, оцінка дійсності, прогнозування ситуації тощо [32: 162].

Наявність мети в медіадискурсі свідчить про те, що вона знаходиться в

певній модальності щодо певної предметної області. Це означає, що медіа-дискурс описує, пояснює, прогнозує те, що сприймається як реальний суб'єкт, і чому можна конструювати раціональні судження. Предметна область медіадискурсу включає концепти, що утворюють його тематико-сміслову «ядро». Мета, яку ставить перед собою медіа дискурс, також реалізується у власному комунікативному плані і конкретизується в комунікативних характеристиках. Статус і роль і ситуаційно-комунікативні особливості учасників спілкування, умови передачі і отримання неточних повідомлень, комунікаційні стратегії, методи спілкування — все це, з одного боку, впливає на інтерпретацію повідомлень, а з іншого боку. є частиною семантичної структури.

Предметна область виражається в медіадискурсі в специфічних символічних формах, за допомогою мовних одиниць, мовних актів і виразів, що утворюють текстову єдність. Тексти як одиниці медіадискурсу мають неоднозначний статус у медіа дискурсі [28: 376].

Один і той самий медіатекст може набувати певних смислових відтінків залежно від різних контекстів. Крім власне комунікативного контексту виділяють такі важливі для актуалізації певних контекстів, як граматичний, екзистенційний, ситуативний, соціально-історичний [21: 230].

Отже, медіа дискурс звертається до суспільства в цілому. Це призводить до використання загальнооцінної лексики, переважно соціально значущих і соціально закріплених мовних засобів і суспільно-політичної термінології. При дослідженні проблеми класифікації текстів ЗМІ звертається увага на те, що сукупні види масової інформації слід розглядати як цілісний потік соціальної інформації. Тому класифікація медіа текстів здійснюється відповідно до переважання однієї з двох основних функцій ЗМІ — інформаційної чи аналітичної. Таким чином, основою змісту інформаційного медіа дискурсу є повідомлення, що фіксує факт як подію; Загальною рисою аналітичних медіа дискурсів є інтерпретація фактів, їх аналіз та узагальнення [27: 47]

Серед власне мовних і стильових особливостей мови ЗМІ, сукупність

яких відрізняє його від мови інших функціональних стилів, можна назвати [43:401]:

— високий ступінь стандартизації засобів, що використовуються. Великий відсоток стійких і клішованих виразів, різні журналістські штампи, метафори, стандартні терміни і назви тощо. Ця особливість, перш за все, є характерною для інформаційно-новинних матеріалів і відображає прагнення їх авторів створити враження абсолютної об'єктивності і неупередженості;

— експресивність мови ЗМі як спосіб привертання уваги читача, вираження ставлення до інформації, що передається, розстановки оцінних акцентів тощо, наявність оцінних епітетів, прямих звернень до читача;

— широке використання образної фразеології і ідіоматичної лексики (як літературної, так і розмовної, і просторічної), у тому числі «деформованих ідіом», ігри слів, каламбурів, прислів'їв і приказок (часто також в «деформованому вигляді»);

— насиченість найрізноманітнішими реаліями (суспільного, політичного і культурного життя), алюзіями і цитатами;

— звернення до розмовної, низької, сленгової і ненормативної лексики з метою висловлювання певного ставлення автора матеріалу, створення певного образу і стилістичного ефекту.

У свою чергу, медіа тексти - становлять основний коло досліджень медійного мовлення, що створило підґрунтя перехід вивчення даної області в нову якість - медіапереклад. [51: 422].

Інформаційно-новинні тексти - це медіатексти, основне призначення яких полягає в інформуванні аудиторії про соціально значимі події, а також події й факти, що відбуваються в країні й за рубежом, повідомляти про явища дійсності і їх властивості [61:119].

Найважливішою властивістю текстів є об'єктивна форма подачі інфор-

мації (impartiality), що відображає прагнення до нейтральності, деперсоніфікації. Даним фактом пояснюється як відсутність авторства інформаційно-новинного тексту, так і колегіальність за способом написання тексту, що розповсюджується від імені групи людей: редакції, телекомпанії, інформаційного агентства.

Медійні текст є завжди нейтральним і деперсоніфікованим. Це зазначає у своїй книзі Чарльз Коутс «Новини на екрані. Керівництво для тележурналістів», висвітлюючи азбучні вимоги щодо підготовки тексту, які виражаються трьома поняттями -- точність, ясність, стислість [56, с. 5].

Він пояснює це прагненням до об'єктної подачі інформації. Які відповідно мають наступні ознаки:

- велика кількість лексичних з'єднань, дієслівних і іменних словосполучень;

- велика кількість цитат і посилань на різні джерела інформації;

- велика кількість клішованих словосполучень;

- велика кількість культурно-маркованих слів, географічних реалій, власних імен, що зумовлюють різні способи перекладу, зокрема описовий переклад та метод транскрибування. [57]

У свою чергу, текстам притаманний ряд властивостей, що визначають їхні мовностилістичні й форматні ознаки. Серед лексичних компонентів інформаційно-новинних текстів варто відзначити підвищений ступінь способів вираження, що реалізується за допомогою використання спеціальної лексики різних галузей знань, власних імен, аббревіатур. Наявність культуроспецифічних одиниць, що позначають предмети і явища, характерні саме для даної культури, також є відмітною рисою інформаційно-новинного тексту[5]. Також, інформаційно-новинні тексти насичені текстоутворюючими елементами, до яких належать слова-зв'язки, посилання на джерела інформації, цитування й словосполучення для введення цитат. Такі тексти відображають поточні зміни

в житті суспільства, створюють і підтримують інформаційну картину світу.

Тобто повідомлення про явища дійсності подаються в медіатексті як результат осмислення цієї дійсності крізь призму свідомості автора тексту. Таким чином, інформаційно-новинні тексти створюють у свідомості вже структурований, упорядкований, тематично організований когнітивний аналог дійсності.

Культуроспецифічна тематика відіграє значну роль у загальному обсязі інформації, оскільки саме тут реалізується категорія культурної специфічності, яка настільки важливою в когнітивному аспекті вивчення інформаційно-новинних текстів в контексті міжкультурної комунікації.

У свою чергу, нейтральна лексика в інформаційно-новинних текстах призначена для констатуючого, безоцінного, нетермінологічного позначення предметів, понять повсякденного життя, явищ природи, періодів життя людини й станів її життєдіяльності, відрізків часу, мір довжини, ваги, обсягу тощо. Вона позбавлена експресії, емоційних і соціальних оцінок.

Отже, інформаційно-новинний текст як об'єкт перекладу - це виражений в письмовій або усній формі самодостатній мовний добуток, якому притаманні певна структурна організація, зміст (тема), ситуативно-обумовлена комунікативна установка, що й співвідноситься з одним зі стилів і/або жанрів художньої або нехудожньої словесності.

Пошук ефективних методів і способів перекладу відбуваються шляхом моделювання самого процесі вироблення моделей ефективного управління процесом перекладу.

З безлічі визначень «моделювання» і «моделі» перекладу - процес або засіб наукового пізнання, що відображає, відтворює, заміщає, спрощено або вибірково об'єкт тексту оригінала, формалізує або відтворює об'єкт по фрагментах, - на думку С.С. Кунанбаєвої, доцільно обирати за основу визначення «моделі» як її здатність реалізувати дві функції моделювання [40: 422]:

— пізнавальну, що дозволяє представляти категорію «зміст твору» як системну й цілісну структуру об'єкт, що відображає, - оригінал;

— формуючу функцію, що дозволяє використовувати модель і як інструмент пізнання.

За В.Н. Комісаровим, моделювання перекладу - це створення моделей процесу перекладу, за допомогою яких формується рішення певних перекладацьких завдань. Перекладацький аспект містить у собі моделі перекладу, перекладацькі стратегії й перекладацькі способи. Дані моделі лежать усередині системи моделювання процесу перекладу [34: 58].

Підхід до моделювання розумової діяльності людини є різним і залежить від мети моделювання. Моделювання перекладу пов'язане з моделюванням мислення і спирається на уяву про мовний знак, інформаційних процеси, способи роботи інтелекту людини, які могли бути орієнтовані на досить формалізовану уяву про знання і процеси [47: 308].

Еквівалентність змісту двох текстів різними мовами має на увазі ідентичність або досить близьку подібність всіх або деяких значенневих елементів, що становлять зміст цих текстів. Виходячи із цього процес перекладу інформаційно-новинних текстів представляється як виділення в тексті оригіналу значенневих елементів (сем) і вибір у мові перекладу одиниць, що містять такі ж значенневі елементи. Як відзначає В.Н. Комісаров, семи, які замінюють одна одну, можуть не збігатися, а бути зв'язані на рівні семантичного перефразовування [35: 54].

Необхідно зазначити, що інформаційно-новинні тексти притаманна багаточаровість. Поперше, «будування» інформаційного ряду відбувається паралельно на декількох рівнях, наприклад, рівні відеоряду, рівні мовлення й рівні звукового супроводу, то текст, зображення й звук несуть рівний обсяг інформації, і сполучити ці ряди потрібно так, щоб добитися того ж ефекту, який дає нам оригінал [52: 355].

Якщо в тексті, що перекладається, переважають поєднання нейтрального клішованого характеру, то аналогічні мовні засоби слід використовувати і в переклад [65]. Для багатьох журналістських кліше, що використовуються, наприклад, в англomовній пресі (а також, можливо, і у пресі на іншими європейськими мовами), неважко підшукати смислові і стилістичні відповідності серед такого ж роду виразів української мови, характерних для текстів ЗМІ [39: 247]. Наприклад, *a significant event* **знаменна подія; as follows from reliable sources** **як повідомляють компетентні джерела; restricted information** **інформація для службового користування/секретна інформація тощо.**

У свою чергу, в разі відсутності «готових відповідностей» на мовному рівні значення передається іншими засобами, не порушуючи при цьому жанрового, стилістичного і комунікативного характеру інформаційно-новинного тексту.

Стосовно перекладу реалій, назв організацій, посад, міжнародних організацій, прийняті позначення важливих історичних і політичних подій, географічні назви тощо - того, що будь-який перекладач, який працює у сфері масової комунікації, просто зобов'язаний знати, - вибору еквівалентів або немає взагалі, або він обмежений двома-трьома альтернативними варіантами. Так, єдино можливий еквівалент для *UN Security Council* -- це **Рада Безпеки ООН**; для *Cuban missile crisis* **Карибська криза** (рідше **Кубинська криза**), для *House Commons* **Палата Громад**. Через відсутність необхідних знань у перекладача в українську мову проникають позначення, не відповідні традиційним україномовним назвам. Досвідченим перекладачам з англійської мови відомо, що «Середня Азія» англійською звучить «Central Asia», назві «Ближній Схід» відповідає «Middle East», а відоме місто «Пекін» в англomовній традиції називається «Beijing», тому використання в процесі перекладу явних кальок - «Центральна Азія», «Середній Схід» і «Беджінг» є неприпустимим.

Для правильної передачі при перекладі алюзій і цитат потрібними є фонові знання, вміння розпізнати їх як цитати і навичок звернення до класичних перекладних першоджерел. Перекладач повинен компенсувати недолік подібних знань інтуїцією, мовним чуттям і постійним зверненням до словників і іншої довідкової літератури. [41: 280].

Конкретна стратегія перекладача й технічні прийоми, застосовувані їм у процесі перекладу інформаційно-новинних текстів, багато в чому залежать від співвідношення мови оригіналу й мови перекладу, а також характеру розв'язуваного перекладацького завдання.

Опис процесу перекладу має справу не лише із системою еквівалентних зв'язків між двома мовами, але й з особливостями реалізації функціонування цієї системи в перекладацькій діяльності. Дослідження процесу перекладу інформаційно-новинних текстів як акту міжкультурної комунікації безпосередньо пов'язані з її прикладними завданнями, тобто з сферою тележурналістики, когнітивною лінгвістикою, теорією перекладу й з основами загальної лінгвістики.

В умовах стрімкого розвитку технологій і різних засобів комунікації, а також зростаючої ролі інформації в житті суспільства, особливу значимість здобувають інформаційні жанри в різних видах ЗМІ. У цей час вони переживають етап серйозної конкуренції у зв'язку із новими технологічними можливостями, які з'являються в наш час, іншими формами отримання й створення інформації.

Різні жанри текстів ЗМІ характеризуються різним співвідношенням і втіленням елементів повідомлення і дії, різною питомою вагою власне інформації і експресивних засобів, які професійний перекладач повинен не просто усвідомлювати в кожному тексті, що перекладається, але і уміти адекватно передати їх в процесі перекладу. [44].

Переклад інформаційно-новинних текстів являє собою гігантський природній лінгвістичний експеримент, у ході якого мови і їх елементи зіставляються, прирівнюються, заміняють одна одну в процесі спілкування.

У свою чергу процес перекладу інформаційно-новинних текстів має справу не тільки із системою еквівалентних зв'язків між двома мовами, але й з особливостями реалізації функціонування цієї системи в перекладацькій діяльності. А саме дослідження процесу перекладу інформаційно-новинних текстів безпосередньо пов'язані з її прикладними завданнями, тобто з областю тележурналістики, когнітивною лінгвістикою, з основами загальної лінгвістики, а також лінгвокультурології.

Отже, при перекладі інформаційно-новинних текстів як прояву міжкультурної комунікації потрібно враховувати не лише всі фактори моделювання перекладу, але й лінгвостилістичні й лінгвокультурологічні особливості мови перекладу як відображення культурної картини світу.

Висновки до розділу 1

1. Мовленнєвий вплив – це унікальне явище, яке має здатність змінювати світобачення, погляди, думки, переживання та переконання людини. Мова медійного дискурсу є потужним засобом впливу на суспільство, який може бути як позитивним, так і негативним. Завдяки обміркованому та ретельному підбору засобів реалізується вплив на реципієнтів. З огляду на значну популярність та впливовість ЗМІ виникає необхідність перекладу текстів медійного дискурсу.

2. Переклад текстів медійного дискурсу має низку особливостей та труднощів для перекладача, оскільки він вміщує значну кількість засобів мовленнєвого впливу. Адекватний та еквівалентний переклад засобів впливу потребує застосування перекладацьких трансформацій різних рівнів, планів, видів і підвидів. Дослідження особливостей перекладу засобів впливу англomовного

медійного дискурсу українською мовою є перспективним і потребує детальнішого розгляду в майбутньому.

3. Завданням перекладача є орієнтація на їх цілісний характер, витлумачення як мікротексту, що передбачає врахування трьох вимірів змістової структури, а також орієнтація на відтворення формальних елементів у перекладі. Для перекладу медіа текстів найбільш прийнятною є стратегія, що передбачає скерування на адресата, що дозволяє уникнути непорозуміння та появи неочікуваної негативної семантики під час перекладу слоганів. При цьому необхідно брати до уваги й культурну специфіку середовища – історію, традиції, національний колорит тощо.

Розділ 2.

Види та функції вербальних засобів впливу в англійськомовному медійному дискурсі

2.1 Вербальні засоби впливу на лексичному рівні.

Лексичні засоби мовленнєвої маніпуляції становлять найбільш розгалужену і часто використовувану область засобів мовленнєвої маніпуляції. Будучи найширшим класом, засоби маніпулювання мовленням на лексичному рівні дозволяють систематизувати на основі їх знакових властивостей – семантики, синтаксики та прагматики.[45:321] Відповідно, залежно від того, який аспект лексичної одиниці як мовного знака задіяний у здійсненні маніпуляції, лексичні засоби маніпуляції можна поділити на групи: лексико-семантичну та лексико-прагматичну.

До групи лексичних маніпуляцій входять **неологізми**, які С. Г. Карамурза визначає як «вторгнення в мову з метою програмування». Дія таких лексичних одиниць залежить від кількох факторів: вони надають точніше значення або, навпаки, маскують його, але все одно завжди приковують увагу читача.

Маніпулятивному впливу сприяють оцінні неологізми, як представлено у наступних фрагментах:

(30) *They too often see **Britishness** and Englishness as one and the same* (BJS: URL); (31) *That conflation suits Sturgeon, since it implies that true Scottishness can only be fulfilled in emancipation from rule by Westminster* (BJS: URL). Беручи за основу іменник Englishness, автор створює його територіальні варіанти, такі як Britishness для жителів усієї Великобританії та Scottishness для жителів Шотландії. Викорстання таких неологізмів, що мають негативну конотацію, повинно викликати негативне ставлення адресата до іменованих ними явищ.

(18) *The United States has made clear its opposition to Lebanon's Hezbollah, and has crystallized its support for Israel's anti-Hezbollah campaign*(KO:URL)

У цьому прикладі використання **неологізму** Hezbollahgry висловлює критику автора на адресу ліванської влади, яка ігнорувати терористичні дії угруповання Хезболла.

Варваризми — це іншомовні слова та вирази, які вживаються в мові для опису реалій, звичаїв та інших народів. Ці слова покликані привернути увагу читача. Їх часто використовують як інструмент іронії та пародії. Але ступінь їх маніпулювання в основному залежить від того, як до них ставиться автор.[2:384]

Наприклад, телевізійні новини вихваляли українців за те, що вони тримаються і йдуть на жертви, а ток-шоу показують найбільш ксенофобських політиків Росії, які неодноразово посилалися на українців, використовуючи глибоко образливу для багатьох тут лайку – «хохли», що стосується появи українських козаків і стало означати **(17)bumpkins(DCB)**.

Автор статті пояснює значення розмовного слова bumpkins як людини із сільської місцевості, яку вважають дурним (неформальним) за допомогою методу кальки, який російською мовою звучить як «хохли». Також наведено коментарі до етимології та її використання: вона глибоко образлива і дуже груба або образлива і може засмучувати людей ; лайка — це несправедлива критика, спрямована на те, щоб люди не любили когось або щось. У такому поясненні можна спостерігати негативне емоційно-оцінкове забарвлення. В результаті автор акцентує увагу читача на іншомовному слові хохли, а через це показує несправедливе ставлення до України.

Ефективним засобом створення маніпулятивного впливу в текстах медійного дискурсу є використання **евфемізмів**, які є благозвучними словами або виразами, вжитими для заміни непристойних, небажаних чи заборонених[72:262]. У текстах медійного дискурсу евфемізми використовуються для того, щоб приховати негативні дії певних суб'єктів:

(15) *The United States conveyed a message to Iran saying it wanted to conduct a limited strike against the country after its violating drone was shot down in the Persian Gulf, a senior Iranian commander said (UAI: URL).*

Евфемізм limited strike, за яким приховується атака на країну, використовується політиками США для того, щоб показати незначний вплив цієї атаки. Також, збивши безпілотний літальний апарат США, іранські військові також використовують евфемізм downing, приховуючи тим самим свої агресивні дії за ситуацією крайньої необхідності: **(13) *“The downing of the US drone had an explicit, decisive and clear message that defenders of the Islamic Iran’s borders will show decisive reactions to aggression against this territory by any alien,” he said (UAI: URL).***

Евфемізми використовуються авторами текстів медійного дискурсу також у рамках політкоректності, коли вони бажають продемонструвати свою толерантність щодо більш ображених верств населення: **(37) *As a judge, she has also written dissenting opinions against limits on gun rights and in favor of a Trump administration rule to try to make it harder for low-income immigrants to enter the United States (USC: URL).*** Зокрема, намагаючись створити негативний образ Трампа, автори називають бідних іммігрантів low-income immigrants, вказуючи на несправедливе ставлення політика до цих людей.

На противагу евфемізмам, використання **дисфемізмів** полягає у вживанні замість емоційно і стилістично нейтрального слова чи виразу більш грубого, вульгарного. **Дисфемізми** використовуються авторами текстів медійного дискурсу як засоби створити негативний образ супротивника, називаючи його дії та результати дій більш грубими словами: **(38) *There have been several recent cases during which police officers cited the fictitious dangers posed by cannabis to justify their deadly actions (DMU: URL).*** Говорячи про те, що поліцейські апелювали до fictitious dangers та виконували

deadly actions, автор намагається показати, що вони перебільшують небезпеку від марихуани, самі приносячи значної шкоди іншим людям.

Аналогічно, у фрагменті: (9) *Ramarley Graham, Trayvon Martin, Romain Brisbon and Sandra Bland all also had their lives cut short as a result of an interaction with law enforcement (or a proxy) initiated under the pretense of marijuana use suspicion (DMU: URL)* говориться про те, що поліцейські *their lives cut short* «скоротили» життя деяких лідерів через хибні підозри.

Ще один приклад вживання дисфемізмів – показати благородство особи, яку підтримує автор, показавши, яких страшних наслідків ця особа уникла завдяки своєму мудрому рішення: (4) *However, the president claimed he decided to call off the mission after he learned 150 Iranians would die as a result of the strike* (UAI: URL). У цьому випадку смерті людей називаються прямо *die*, оскільки мета висловлювання – показати, що Трамп намагався зберегти життя навіть жителів іншої країни.

Номіналізація є одним із лексико-семантичних засобів; це перетворення спонукальної конструкції з дієслова в віддієслівний іменник.

Номіналізація – це поширений у медійному дискурсі засіб деперсоналізації дії. Семантичним результатом заміни особових форм дієслів похідними іменниками є зникнення суб'єкта та агента того, про що розповідається.

(8) *Arab Australians and Muslim Australians from other backgrounds began to be subjected to a highly increased level of vilification and even assault in public places* (AMA: URL)

Суб'єкт дії в цьому уривку не згадується, але він маскується за допомогою пасивного заклинання *began to be subjected*, тобто «почав викриватися», але хто є агентом – невідомо. Автор статті не позначає відповідальну особу, якій передуює використання номіналізації *vilification and even assault*.

До лексико-семантичних засобів маніпуляцій належать **перифрази** та **уточнення**, які мають на меті виділити якийсь аспект багатогранного явища (особу, предмет і ситуацію) та зосередити увагу на одній із його ознак. дозволяє замінити слова, зосередити увагу на одній характеристиці об'єкта або приховати деякі його сторони.[79:170] Наприклад, у наступному висловлюванні наголос зроблено на одній характеристиці – Афганістан (that a country) - життя країни оцінено за допомогою США.

(33) *It is deeply troubling that a country we helped liberate would hold a person to account because they chose a particular religion over another," Mr. Bush said(BP:URL)*

Вплив лексичного та прагматичного засобів маніпуляції в основному залежить на передачу авторського ставлення до об'єкта. **Дейктичні одиниці** служать «для оновлення компонентів ситуації мовлення та компонентів денотативного висловлювання. Різні форми звертання часто використовуються як риторичний прийом – звернення до аудиторії, і як метод демагогії – особливо можна спостерігати вживання займенників.

Наприклад: (39) ***We - the students - we will change it. It's our duty (WCD: URL).***

У цьому вислові взаємодіють кілька дейктичних одиниць, наприклад we, our. Провідна роль відводиться займеннику we, який повторюється в межах одного речення і характеризується окремою конкретизацією учнів. Таким чином, соціальна група студентів, до якої належить суб'єкт висловлювання, представлена як єдине ціле і їй приписують загальні інтенси.

Лексичні засоби впливу широко використовують можливості **конотацій**, оскільки основною функцією конотацій є функція впливу.[45:78]Слова з оціночним відтінком дають певну оцінку без їх безпосереднього прояву в тексті, а показуються у значенні. Наприклад:

(28) *The unfortunate ban by Gov. Robert L. Ehrlich Jr. that prevents state employees from talking to a reporter and a columnist for The Sun(ERSJ:URL)*

У слові *unfortunate*, що означає «на жаль», є компонент оцінки, який відбувається тому, що невдачі часто мають серйозні або небезпечні наслідки.

Деякі лексичні одиниці можуть розвиватися в контексті. Наприклад: (24) *Russian authorities refused to ease their tough stance in a political dispute with Ukraine over gas prices Friday, issuing a stern new threat to halt supplies to its neighbor on New Year's Day and criticizing Kiev's call for more time reach a deal(RRB:URL)*

У контексті всього дискурсу визначення отримує різко негативну оцінку, описує засудження дій російської сторони, яка використовує «енергетичну зброю» в політичних цілях. Це ґрунтується на негативних компонентах значень, які використовуються в таких контекстах: *tough*, *stern*, *threat*. У значенні багатьох лексичних одиниць завжди присутні емотивні компоненти значення. Відбувається звернення до емоцій адресата за допомогою добору лексичних одиниць за емотивною конотацією.

Слід зазначити, що емоційність може бути викликана і контекстом. Відомо, що категорія емоційності тісно пов'язана з оцінкою. Наприклад: (16) *President Bush formally a second term in office Wednesday ... after a taut and chaotic contest(BP:URL)*

Виділені одиниці негативно характеризують вибори, показують ознаки занепокоєння або тривоги.

Слова з експресивним відтінком сприяють маніпулятивному впливу дискурсу. **Оцінна лексика** – це слова, словосполучення або речення, які характеризують предмет, явище, подію з погляду категорії цінності.(ЛСД:601)

Значення оцінної лексики для створення маніпулятивного впливу в текстах сучасного медійного дискурсу є очевидним – адресат повинен переймати оцінку, надану об’єкту чи явищу автором. Зокрема, негативна оцінка в текстах медійного дискурсу надається, у першу чергу, представникам інших країн, політика яких не відповідає політичним ідеалам, які сповідує мовець: (40) *General Jalali rebuked the US’ hostile policies in the region, Washington’s warmongering rhetoric against the Islamic Republic has increased under President Donald Trump, asserting that, however, any move against the integrity of Iran will be responded firmly* (UAI: URL).

Зокрема, у представленому вище фрагменті лексеми негативної оцінки *hostile policies* та *warmongering rhetoric* використовуються іранським військовим для оцінки політики США щодо мусульманських країн. Оцінна лексика використовується також авторами текстів медійного дискурсу як засіб створення негативного образу певної групи людей, яких засуджує сам автор: (41) *In light of that, Amy Coney Barrett’s US supreme court nomination must be understood as the culmination of cynical tactics that Republicans have perfected over the last two decades* (USC: URL).

Тактику представників Республіканської партії щодо трудових спорів автор називає *cynical tactics*, таким чином, схиляючи адресата до негативного сприйняття як дій республіканців так і партії взагалі. Надаючи негативну оцінку тим явищам, які традиційно оцінюються у суспільстві негативно, автори заробляють авторитет, таким чином, отримуючи довіру адресата: (45) *Combined, these provisions allow employers that use arbitration to conceal bad behavior by management or a pervasive culture of harassment, and to quietly dispatch those who complain* (WCC: URL).

Іменуючи культуру сексуальних домагань *pervasive culture of harassment*, автор тексту створює відчуття солідарності між адресантом і адресатом.

Негативна оцінка дій певної публічної людини представлена такими прикладами: (51) *As scientists with a combined 70-plus years of drug education and research on psychoactive substances, we find Berenson's assertions to be misinformed and reckless* (DMU: URL); (47) *That is not just a quirk of the prime minister's narcissistic personality* (BJS: URL). У першому випадку оцінні одиниці *misinformed* та *reckless* використовуються автором для того, щоб спростувати аргументи свого ідейного опонента, у другому сполучення *narcissistic personality* акцентує увагу на егоїзмі політика, діяльність якого 33 автор не підтримує. Таким чином, оцінна лексика у таких випадках використовується для створення образу «ворога», якому адресат не повинен довіряти.

Оцінка також може надаватися самим ідеям опонента, наприклад: (48) *Viewed from that angle, it is plainly untrue that conservatism is the default setting for government in Britain* (BJS: URL). У цьому випадку сполучення *plainly untrue* використовується як примітивний засіб спростування ідей опонента, таким чином, речення не аргументує думку автора, а використовується лише для маніпуляції.

Позитивна ж оцінка використовується авторами текстів сучасного медійного дискурсу як засіб підвищення авторитетності власної думки: (50) *In our extensive 2016 review of the literature we concluded that those individuals who are susceptible to developing psychosis (which usually does not appear until around the age of 20) are also susceptible to other forms of problem behavior, including poor school performance, lying, stealing and early and heavy use of various substances, including marijuana* (DMU: URL). Прикметник *extensive* у представленому фрагменті говорить про обсяг дослідження, який не підтверджується кількісними результатами. У такий спосіб автори тексту підвищують значимість висловлених тут і в подальшому ідей.

Позитивна оцінка чиїхось ідей не обов'язково підвищує їх значимість. У деяких випадках така позитивна оцінка, навпаки, принижує опонента: (49) *It enacts the perfect synthesis of Tory contempt for Scottish legal autonomy and pro-European sensibility* (BJS: URL). Хоча сполучення perfect synthesis несе формальну позитивну оцінку, загальний контекст речення демонструє, що автор негативно ставиться до політики Тори щодо Шотландії.

Оцунна лексика також використовується авторами медійних текстів для звернення уваги адресата на певні явища, важливі для цих авторів[66:315]: (46) *The arbitration system favors employers over employees in several crucial ways* (WCC: URL). У цьому випадку crucial ways використовується, щоб акцентувати увагу на важливості проблеми вирішення трудових спорів між роботодавцем та його працівником. Ще один приклад привертання уваги шляхом використання оцінної лексики: (56) *It is still a pressing issue for the country, but it is not his political comfort zone any more* (BJS: URL). Говорячи про явище як про pressing issue, автори вказують на те, що питання, яке розглядається, досі є важливим навіть незважаючи на те, що політик, про якого говориться, більше не цікавиться цим питанням.

Серед тропів одним із засобів створення маніпулятивного впливу постає **епітет** – троп поетичного мовлення, призначений підкреслювати характерну рису, визначальну якість певного предмета або явища і, потрапивши в нове семантичне поле, збагачувати це поле новим емоційним чи смисловим нюансом.

Використання епітетів у текстах медійного дискурсу додає їм експресивності, що, таким чином, приводить читача до емоційного сприйняття того, про що говорить автор: (59) *In comments made a few hours after the incident, IRGC Commander Major General Hossein Salami said the shooting down of the US aircraft had a straightforward message that any foreign intrusion into Iran's sovereign territories would draw a crushing response*

(UAI: URL). Епітет *crushing response* використовується іранським військовим для залякування потенційного опонента, який планує атакувати країну.

Епітети також дозволяють вказати на серйозність наслідків певних дій, апелюючи до тривожності адресата: (52) *Alex Berenson says the drug causes “sharp increases in murders and aggravated assaults”* (DMU: URL).

Епітет *sharp increases in murders* у цьому фрагменті дозволяє показати, наскільки критичним буде підвищення рівня злочинності через вживання марихуани. Окрім того, епітети використовуються для прямої оцінки дій певних публічних осіб: (53) *As we see, the reefer madness rhetoric of the past has not just evaporated; it continued and has evolved, reinventing itself perhaps even more powerfully today* (DMU: URL); або навіть особистісних якостей цих осіб: (60) *Perhaps this lies at the root of his monumentally dumb decision to grant Bob Woodward 18 interviews* (TTR: URL). В обох випадках епітети створюють негативну характеристику опонента, закликаючи адресата до негативного ставлення до описуваних людей.

Надзвичайно широко використовується як засіб маніпуляції **метафора** – троп поетичного мовлення, в якому певні слова та словосполучення розкривають сутність одних явищ та предметів через інші за схожістю чи контрастністю[49:204]. Як і інші стилістичні засоби, метафора у першу чергу закликає до емоцій, позбавляючи адресата здатності до критичного сприйняття матеріалу: (27) *In other words: Republican politicians rely on conflagrations over political process and social issues to mobilize their religious base in service of Republican donors’ real objective – smuggling on to the highest court in the land* (USC: URL).

У представленому фрагменті, використовуючи *smuggling* по відношенню до проведення близьких осіб у владу, автори прямо пов’язують ці дії із злочином, таким чином, створюючи негативне сприйняття читачем вказаних осіб.

Якщо ж говориться про гроші, автори використовують метафори, що передають швидку їх плинність у певному напрямку: (55) *Those issues, however, are almost certainly not what is motivating big donors to funnel millions of dollars into groups like the Judicial Crisis Network, the oil magnate Charles Koch's network and the US Chamber of Commerce in support of Barrett's nomination* (USC: URL); а втрату прав людини порівнюють із їх конфіскацією, щоб показати незаконність процесу: (64) *Most of those workers don't know that they have forfeited their right to sue* (WCC: URL).

Розведення паніки серед населення метафорично демонструється як фізичний процес впорскування емоції: (61) *This from a president whose entire re-election campaign rests on injecting panic in white voters* (TTR: URL).

Всі три представлені приклади показують публічних осіб, які описуються, як таких, що грають з людьми та ресурсами як з іграшками, розглядаючи їх як об'єкт, а не суб'єкт. Самі ж публічні особи також грають свою роль, як представлено у наступному фрагменті: (54) *Now comes Barrett – a nominee whose confirmation 38 battle appears to be following the same playbook* (USC: URL). Говорячи про те, що політик слідує the same playbook, автори в першу чергу вказують на нещирість поведінки, які політик буде таким чином, як від нього очікують.

Подібним чином розглядається і країна, яка, як комп'ютер, має налаштування за замовчуванням: (58) *It draws resilience from a presumption that Tory rule is the country's default setting – the natural state from which other parties are a faddish deviation* (BJS: URL). Використання метафори default setting в цьому випадку показує, що партія Торі настільки сильно вжилася в політичне життя Великобританії, що стала власне її невід'ємним компонентом. Ошукування виборців політиками представлено як створення міфів, оскільки міфологія не вважається правдивою на сучасному етапі розвитку суспільства: (57) *The centralised character of the British state and the*

tight media orbit around Westminster sustain a myth that the party with command of the Commons speaks for the country (BJS: URL).

Описуючи нпривабливу особистість, автори зображують її як таку, що складається із неживих компонентів: (62) *If Bob Woodward's new blockbuster teaches us anything new about the character of the 45th president, it's that we don't yet have the words to describe the multiple variants of the vacuum inside his head* (TTR: URL); (63) *Our proof was on display on Wednesday as it emerged from – where else? – the blabbing hole of the presidential mouth at his own press conference* (TTR: URL). Навпаки, говорячи про позитивні звершення, які потрібно зробити, автори використовують «позитивні» метафори, такі як сходження на гору: (65) *But there are many mountains yet to climb* (TYV: URL); приборкання історії шляхом фізичного вигинання її ходу: (66) *It's the answer that led those who've been told for so long by so many to be cynical and fearful and doubtful about what we can achieve to put their hands on the arc of history and bend it once more toward the hope of a better day* (TYV: URL) тощо.

Порівняння – троп, який полягає у поясненні одного предмета через інший, подібний до нього, за допомогою компаративної зв'язки, тобто єднальних сполучників.(ЛСД) Порівняння, що використовуються в текстах медійного дискурсу, як і багато інших засобів, покликані передати певне оцінне значення: (42) *For the rest of February and March, he told the world it would disappear like a miracle, that it was no worse than the flu* (TTR: URL). У цьому випадку порівняння disappear like a miracle стосовно корона вірусної хвороби, висловлене як цитата Трампа, говорить про його недалекоглядність.

2.3. Вербальні засоби впливу на граматичному рівні.

Функціонуючи на **граматичному** рівні, використовуються можливості морфології та синтаксису: вибір граматичних форм, еліптична мова, фігури мови, особливості комунікативних типів речень тощо. К. Шеффер

пояснює, що: ідеологічний аспект можна визначити в межах самого тексту, як на лексичному рівні (відображено, наприклад, у навмисному виборі чи уникненні певного слова), так і на граматичному (наприклад, використання пасивних конструкцій, щоб уникнути вираження діяльності). Ідеологічних аспектів може бути більше чи менше очевидних в текстах, залежно від теми тексту, його жанру та комунікативних цілей[71:49].

Щодо морфологічних засобів, то перш за все слід відзначити вживання пасивного залогу замість активного.

Вибір граматичної форми здатний актуалізувати дію (теперішній час замість минулого), надати динамізму й емоційності (континуальні форми), висловити відношення до можливості, бажаності, потреби певної події (підрядний настрій).

*Наприклад: (10) **I recall the first days after the attacks. The fear, the anger, the desire for retribution that is everywhere. And also - the love that flows freely... as people from other nations console us(UAI: URL).***

У прикладі вживається теперішній час (Present Indefinite Tense), хоча ми говоримо про події в минулому. Такий вибір граматичної форми дозволяє досягти ефекту емпатії під час читання. Використання «історичного сьогодення» має на меті створити яскраву картину описуваних подій. Безперервна форма у другому прикладі вказує на події, які перебувають у розвитку (приносить, розвивається). У рамках цього твердження такий вибір викликаний необхідністю підкреслити, що дія динамічно розвивається в момент іншої, не зовсім відповідної ситуації. «Форми продовження більш емоційні».

Ще одним ресурсом маніпулятивної здатності ЗМІ є різноманітні синтаксичні засоби. Найбільш поширеними засобами впливу є еліптичні та паралельні конструкції, а також інверсія та ізоляція. Отже, еліптична мова (з допуском деяких елементів висловлювання) змушує читача закінчувати

або закінчувати речення, а читач певною мірою стає співавтором дискурсу, що приймає точку зору реального автора.

Паралелізм — це складання двох або більше речень (або їх частин) за суворою відповідністю їхньої структури — граматичної та семантичної(TE:734).

(6) Corporate tax loopholes? Gone "in a nanosecond," says Kerry. The Bush administration's new overtime regulations? Reversed on Day One, says running mate John Edwards(SSL:URL)

У цьому уривку задіяно кілька інструментів маніпулювання мовленням на граматичному рівні. По-перше, є еліптичні конструкції: Corporate tax loopholes? The Bush administration's new overtime regulations? Ці конструкції змушують читача закінчувати фрази, а також задають особливий ритм і темп висловлювання. Можна сказати, що це паралельні конструкції, які, крім того, акцентують увагу читача на окремих елементах висловлювання.

Інверсія – стилістична фігура поетичного мовлення, яка полягає в незвичному розташуванні слів у реченні з очевидним порушенням синтаксичної конструкції задля емоційно-сміслового увиразнення певного вислову, що дозволяє авторам текстів медійного дискурсу висувати на перший план те, що чому вони хочуть сконцентрувати увагу адресата(ЛСД:752): (5) **Absent from the list is U.S. Rep. Mick Mulvaney, who had been mentioned as a possible replacement** (EGH: URL).

Вибір комунікативного типу речення – це ще один спосіб впливу на сприйняття читача. Серед чотирьох комунікативних типів речень (розповідні, питальні, окличні, спонукальні) найпопулярнішими з метою маніпуляції в ЗМІ є запитання (крім розповідних, які вважаються нормою при передачі інформації). **Риторичне питання** – риторична фігура, яка полягає у використанні запитання, що містить у собі певну відповідь (Оскільки відповідь на питання є заздалегідь готовою, таке риторичне питання постає не засобом закликати до роздумів, а засобом направити мислення адресата в

те русло, в яке вигідно автору [67:243]: (43) *How do we classify the stupidity of blabbing the greatest secret of them all: that he knew all along how Covid-19 was deadly and easily transmissible?* (TTR: URL); (44) *What's the point of being smart if you're constantly outplayed by someone so stupid?* (TTR: URL).

Маніпулятивність сучасного медійного дискурсу виражається також у наявності риторичних питань, на які автор одразу відповідає, не ховаючи своїх інтенцій[4:15]: (22) *Did he bother to share this with the American people so they could protect their own lives? Not quite* (TTR: URL).

Анафора розглядається як риторичний прийом, у якому слово або вираз повторюється на початку ряду послідовних фраз, речення, речень або віршів, особливо для риторичного або поетичного ефекту(УМЕ:830).

(1)*We cannot dedicate – we cannot consecrate – we cannot hallow – this ground* (WCD:URL) є гарним прикладом для ілюстрації анафори. Його відповідник, **епіфора** (епістрофа), вважається повторенням слова або виразу в кінці послідовних фраз, речень, речень або віршів, особливо для риторичного чи поетичного ефекту наприклад: (2)*of the people, by the people, for the people*(WC:URL).

Інші приклади(3)*his definition of authentic power meaning the kind of power that can never be taken from you: not your looks, not your fame, not your money, not your square footage, but authentic power is when the personality, your personality comes to serve the energy of your soul.* (OTSPW:URL)

Незважаючи на свою структурну відмінність, анафора і епіфора функціонують, щоб зробити акцент на певний елемент або ідею в промові. У згаданому уривку доповідач підкреслює важливість внутрішніх, а не зовнішніх характеристик людини в житті кожного.

Промова Мішель Обама також доводить, що використання анафори — це проста, але дуже ефективна техніка виявляти зростаючий інтерес:

(19)But before I begin, I want to say a special hello to everyone who I know is watching this event online and on TV all around the world. I want to thank everybody out there for joining us and for paying careful attention to this important issue. And finally, most importantly, I want to thank all of the students here – the smart, powerful, creative, accomplished young women of Mulberry School for Girls. You all are beautiful. And your welcome was touching.(FLS:URL)

В даному прикладі повторення фрази I want to thank надає підсилення цій фразі, що навіює аудиторії, що оратор дуже вдячний.

(20) Now, I imagine that some of you might be wondering, well, why would the First Lady of the United States come here to Tower Hamlets? Why would she choose this community and this school when she could be anywhere in this city or in this entire country? And the answer is simple: I'm here because of you. I'm here because girls like you inspire me and impress me every single day. I am so proud of your passion, your diligence; as Dr. Ogden said, your grit, your determination. And I am beyond thrilled that you are working so hard to complete your education. It is so important. And I'm here because when I look out at all of these young women, I see myself.(FLS:URL)

Звичайне повторення — це випадок повторення певних слів у безпосередній близькості, щоб залишатися наголосом для слухача[53:219]. Приклад зі словом запам'ятати використано чотири рази поспіль

(21)They may not remember what they got in their box, but they will remember that somebody remembered them, they will remember the experience(OTS:URL)

(23)In order to liberate women we need to liberate men(AHI:URL)

Наголос на дієслові liberate у промові Енн Хетеуейдав аудиторії чітке розуміння плану дій щодо підтримки надмірно обтяжених жінок, які також є матерями. Хетеуей, який є послом доброї волі ООН, підкреслив це, що відпустка по догляду за дитиною має бути юридично справедливою як

для жінок, так і для чоловіків. Роблячи наголос на повторях, вона отримувала оплески на підтримку своїх найяскравіших ідей упродовж усієї промови.

Інший тип повтору, **полісиндетон**, показує сполучники в тісній послідовності, що має на меті надати художній ефект уривкам. І є найбільш частим сполучник, що використовується в промовах, наприклад:

(7)We have ships and men and money(OTS:URL)

(25)Hearing from Susan and Gwyneth, and Selma, and Rebecca, and Jemma, and Anna (OTS:URL)

(26)Fny life and every life is enhanced by the sharing and the giving, and the opening up of the heart space(OTS:URL)

Полісиндетон функціонує тут, щоб згадати кожну залучену особу, кожну важливу річ чи поняття(ЛСД:760). Назви можуть бути різними, але справді важлива атмосфера участі кожного.

Протилежним до полісиндетону є **асиндетон**, тобто пропуск сполучників, які зазвичай приєднують координатні слова або речення наприклад:

(27)I came, I saw, I conquered(OTS:URL)

служить для того, щоб підкреслити значення між словами чи реченнями, про які йдеться. Наприклад, одна людина може бути настільки важливою, що роблячи паузи між перерахованими ролями замість сполучників, які викликають повагу і горе водночас, додаючи риторичної ваги. *(32)my beloved mentor, teacher, friend, mother, my angel passed away(OTS:URL)*

Інший засіб маніпуляції у текстах сучасних медіа – **алітерація**, що розуміється як стилістичний прийом, який полягає у повторенні однорідних приголосних задля підвищення інтонаційної виразності вірша, для емоційного поглиблення його смислового зв'язку(ТЕ:720).

Застосування алітерації у текстах медійного дискурсу сприяє створенню зв'язків у тексті, наприклад:

(34) **For history tells us that while these truths may be self-evident, they've never been self-executing; that while freedom is a gift from God, it must be secured by His people here on Earth (КО: URL).** У цьому випадку алітерація *self-evident* та *self-executing* дозволяє створити паралельний зв'язок між вказаними лексичними одиницями, таким чином структуруючи текст. Таку саму функцію виконує алітерація в наступних фрагментах: (35) ***Through blood drawn by lash and blood drawn by sword, we learned that no union founded on the principles of liberty and equality could survive half-slave and halffree (КО: URL)*** виконує асонанс *half-slave* та *half-free*; (36) ***It's the answer told by lines that stretched around schools and churches in numbers this nation has never seen, by people who waited three hours and four hours, many for the first time in their lives, because they believed that this time must be different, that their voices could be that difference (TYV: URL).***

Іншим прикладом використання алітерації постає її застосування як засобу привернення уваги до окремого фрагменту тексту: (37) ***And, above all, I will ask you to join in the work of remaking this nation, the only way it's been done in America for 221 years – block by block, brick by brick, calloused hand by calloused hand (КО: URL).*** Декілька алітерацій поспіль *block by block, brick by brick, calloused hand by calloused hand* використано для того, щоб адресат звернув увагу на цей фрагмент тексту, сконцентрувавшись на способі побудови США як країни. Промови, інкрустовані алітерацією, краще сприймаються адресатом та створюють враження плинності мовлення, що «гіпнотизує» адресата та спрощує проникнення маніпулятивного впливу у тексті.

Я переконана, що згадані синтаксичні стилістичні засоби є різними за функціями, різними за дією, хоча всі вони мають одну мету – впливати на слухача. З першої точки зору може здатися, що вони перенасичують мов-

лення, але саме так вони створюють певний ритм; вони допомагають уникнути одноманітності і тому привертають увагу. Вони мають виразну функцію, щоб уточнити інформацію та зосередитися на деталях.

Таким чином, мовленнєва маніпуляція на граматичному рівні використовує як можливості морфологічних категорій і форм, так і синтаксичні конструкції та категорії. У першому випадку передає різні бачення ситуації автором: відповідальність суб'єктів за вчинення дій, причинно-наслідкові зв'язки між подіями, важливість однієї дії проти іншої тощо. У другому випадку - є синтаксичними конструкціями і використання незвичайних комунікативних типів речень виконує загальне завдання. Ці виразні синтаксичні засоби покликані інтенсифікувати висловлювання.

Висновки до 2 розділу

1. Після проведення аналізу ситуацій, пов'язаних з функціонуванням мовних засобів персуазивності в англійськомовних медіатекстах, безумовно можна зазначити, що основними є лексичні засоби, періодичність використання яких постійно знаходяться у центрі уваги та важко переоцінити їхню цінність в майбутньому у мові перекладу. Варто згадати такі моменти:

2. Лексичні засоби маніпуляції є найбільш частотними, їх частка складає 63% в англійськомовних текстах, серед яких частотність лінгвістичних засобів маніпулятивного впливу у текстах сучасного медійного дискурсу можна поділити за такою шкалою:

1. Метафора (14%)
2. Оцінна лексика (11%)
3. Епітети (10%)
4. Евфемізми/Дизфемізми (9%)
5. Дейктичні одиниці (7%)

6. Порівняння(5%)
7. Неологізми, варваризми (3%)
8. Номіналізація (3%)
9. Перифрази та уточнення (1%)

2. Граматичні засоби впливу застосовано у 37% включають у собі використання особливих граматичних структур, що ідентично до інших засобів впливатиме на глядача. До них відноситься різноманітні форми минулого, теперішнього та майбутнього часів, інверсія, риторичні питання, повтори з емоційним наростанням, паралелізм, алітерація, анафора, епіфора. Серед таких засобів основним постають:

1. Повторення (13%)
2. Риторичне питання (9%)
3. Епіфора (5,5%)
4. Алітерація (4,2%)
5. Інверсія (2,5%)
6. Анафора (1,3%)
7. Форми часів (1%)
8. Паралелізм (0,5%)

Як бачимо, спектр використання засобів маніпуляцій ширше, ніж це може здатися , проте можна стверджувати, що у майбутньому з'явиться ще більше таких засобів через розвиток медіа індустрії.

РОЗДІЛ 3

Відтворення вербальних засобів впливу в перекладі текстів медійного дискурсу

3.1 Лексичні трансформації як засіб передачі маніпулятивного впливу медійних текстів при перекладі .

Відтворення в перекладі різнорівневих лінгвістичних засобів реалізації маніпулятивного впливу передбачає застосування перекладацьких трансформацій на різних мовних рівнях. Це – лексичні, лексико-семантичні, граматичні та лексико-граматичні перекладацькі трансформації.

Зокрема, лексичні перекладацькі трансформації, що використовуються при передачі маніпуляції сучасного медійного дискурсу в перекладі, включають практичну транскрипцію, таанслітерацію та калькування.

Практична транскрипція передбачає перекодування лінгвістичних засобів маніпуляції медійного дискурсу засобами мови перекладу(СЛТ:576). З огляду на це, практична транскрипція є ефективним засобом передачі при перекладі алітерації, створеної з використанням власних назв та реалій:

- Medicare – Медікса, Medicaid – Медікейд: (68) *The commitments we make to each other through Medicare and Medicaid and Social Security, these things do not sap our initiative, they strengthen us* (FIR: URL) – Зобов'язання, які ми беремо один перед одним через «Медікса» та «Медікейд» та соціальне забезпечення, ці речі не руйнують нашу ініціативу, вони зміцнюють нас;

- Seneca – Сенека, Selma – Сельма, Stonewall – Стоунвол: (69) *We, the people, declare today that the most evident of truths – that all of us are created equal – is the star that guides us still; just as it guided our forebears through*

Seneca Falls, and Selma, and Stonewall(FIR: URL) – Ми, люди, сьогодні заявляємо, що найбільш очевидна істина – що всі ми створені рівними – це та зірка, яка все ще веде нас; подібно до того, як вона вела наших предків через водоспади Сенека, Сельма та Стоунволл; [...].

Застосування практичної транскрипції також є доцільним при передачі реалій як компонентів маніпулятивного висловлювання, наприклад, Inuit – інуїти: (73) *The Inuit are supposed to have dozens of words to describe snow. The Brits have endless ways to talk about rain. Now it's time for Americans to delineate all the many ways that Donald Trump is dumb* (TTR: URL) – Вважається, що інуїти мають десятки слів для опису снігу. Британці мають нескінченні способи говорити про дощ. Тепер американцям прийшов час окреслити всі безліч способів, як говорити про тупість Дональда Трампа.

Транслітерація також є перекодуванням лінгвістичних засобів маніпуляції, але вже графічними засобами мови перекладу, що також є доцільним при передачі асонансу(СЛТ:579), наприклад, Asia – Азія, Africa – Африка, America – Америка: (94) *We will support democracy from Asia to Africa, from the Americas to the Middle East, because our interests and our conscience compel us to act on behalf of those who long for freedom* (КО: URL) – Ми будемо підтримувати демократію від Азії до Африки, від Америки до Близького Сходу, тому що наші інтереси і наша совість змушують нас діяти від імені тих, хто прагне свободи.

Шляхом транслітерації передаються також елементи розмовної лексики, такі як antifa – антифа: (74) *Because of their failures to act, we now have an intelligence community that suppresses warnings about Russian election interference and white supremacist terrorists, while hyping conspiracies about antifa* (TTR: URL) – Через їх бездіяльність, зараз у нас є розвідувальна спільнота, яка придушує попередження про втручання Росії у вибори та білих терористів, одночасно обмислюючи змови щодо антифа.

До **калькування** перекладач вдається у випадках, коли існує необхідність по компонентного відтворення мовних засобів маніпуляції, наприклад, неологізмів: (30) They too often see Britishness and Englishness as one and the same (BJS: URL) – Вони занадто часто сприймають «британство» та «англійство» як одне й те саме; (31) That conflation suits Sturgeon, since it implies that true Scottishness can only be fulfilled in emancipation from rule by Westminster (BJS: URL) – Це поєднання влаштовує Стерджена, оскільки це означає, що справжнє «шотландство» може бути досягнуте лише в умовах емансипації від правління Вестмінстера. Неологізми Britishness, Englishness та Scottishness всі утворені за одним шаблоном, тому при їх передачі перекладач створює український відповідний шаблон та передає окремо корінь, окремо суфікс – британство, англійство, шотландство.

Широко використовується калькування при відтворенні маніпулятивних фраз, у яких маніпулятивний потенціал закладено в окреме словосполучення:

- *red line* – червона лінія: (12) “*Borders are our red line, and any enemy violating these borders will not go back,*” the commander underlined (UAI: URL) – «Кордони – це наша червона лінія, і будь-який ворог, який порушує ці кордони, не зможе повернутися назад», – підкреслив командуючий;

- *cynical tactics* – цинічна тактика: (41) *In light of that, Amy Coney Barrett’s US supreme court nomination must be understood as the culmination of cynical tactics that Republicans have perfected over the last two decades* (USC: URL) – У світлі цього висунення кандидатури Емі Коні Барретт у Верховний суд США слід розуміти як кульмінацію *цинічної тактики*, у якій республіканці в останні десятиліття досягли вершин;

- *stupid genius* – дурний геній: (75) *Instead, our very stupid genius vomited up all manner of secrets that collectively prove beyond all reasonable doubt that he represents the greatest single danger to the fate of both the American people and to himself* (TTR: URL) – Натомість наш дуже дурний

геній зригнув усілякі таємниці, які в сукупності без всяких розумних сумнівів доводять, що він представляє найбільшу небезпеку як для американського народу, так і для нього самого;

- *national renewal* – національне оновлення: (14) *He also used his recovery from Covid-19 as a metaphor for national renewal after the pandemic, rejecting claims of enduring physical and, by implication, political debilitation* (BJS: URL) – Він також використав своє видужування від Covid-19 як метафору національного оновлення після пандемії, відкинувши твердження про стійке фізичне і, як наслідок, політичне виснаження;

- *ungrateful Scots* – невдячні шотландці: (70) *In some cases, impatience with Scottish nationalism shades into aggressive counter-nationalism: the view that devolution is a scam to siphon off money from English pockets to ungrateful Scots* (BJS: URL) – У деяких випадках нетерпіння до шотландського націоналізму переходить у агресивний контрнаціоналізм: ідею про те, що передача влади – це шахрайство, яке має на меті забрати гроші з англійських кишень і дати їх невдячним шотландцям;

- *vacuum inside his head* – вакуум всередині його голови: (62) *If Bob Woodward's new blockbuster teaches us anything new about the character of the 45th president, it's that we don't yet have the words to describe the multiple variants of the vacuum inside his head* (TTR: URL) – Якщо новий блокбастер Боба Вудварда вчить нас чомусь новому про характер 45-го президента, то це те, що немає слів, щоб описати різні варіанти вакууму всередині його голови;

- *thousands of doses* – тисячі доз: (86) *Based on our own laboratory research, during which we have given thousands of doses of marijuana to people – [...] – we have never seen a research participant become violent or aggressive while under the influence of the drug, as Berenson alleges* (DMU: URL) – На основі власних лабораторних досліджень, під час яких ми давали тисячі доз

марихуани людям – [...] – ми ніколи не спостерігали, щоб учасник дослідження став жорстоким або агресивним, перебуваючи під впливом наркотику, як це стверджує Беренсон. Окрім того, саме шляхом калькування відтворюється значна кількість висловлювань, в яких маніпуляція базується на повторях:

- *block by block, brick by brick, calloused hand by calloused hand* – блок за блоком, цегла за цеглою, мозолиста рука за мозолистою рукою: (37) *And, above all, I will ask you to join in the work of remaking this nation, the only way it's been done in America for 221 years – block by block, brick by brick, calloused hand by calloused hand* (КО: URL) – І, перш за все, я попрошу вас долучитися до роботи у перетворенні цієї нації, бо це – єдиний спосіб, у який це робиться в Америці протягом 221 року – блок за блоком, цегла за цеглою, мозолиста рука за мозолистою рукою;

- *this is our* – це наш: (95) *This is our chance to answer that call. This is our moment* (ТҮВ: URL) – Це наш шанс відповісти на цей виклик. Це наш момент.

Деякі вставні конструкції та твердження, що виражають власну думку автора, також передаються шляхом калькування:

- *it is true* – це правда: (87) *It is true that people diagnosed with psychosis are more likely to report current or prior use of marijuana than people without psychosis* (DMU: URL) – Це правда, що люди, яким діагностовано психоз, частіше повідомляють про вживання або попереднє вживання марихуани, ніж люди без психозу;

- *perhaps, just maybe* – напевне, просто можливо: (76) *Perhaps, just maybe, this lies at the root of his monumentally dumb decision to grant Woodward 18 interviews, on the record and on tape* (ТТР: URL) – Напевно, просто, можливо, це лежить в основі його монументально дурного рішення дати Вудворду інтерв'ю, на записі та на магнітофонній стрічці.

При відтворенні лінгвістичних засобів маніпуляції можуть використовуватися лексико-семантичні перекладацькі трансформації. Різниця у смисловій структурі та внутрішній формі слів мови оригіналу та мови перекладу, їхньому співвідношенні, наявність в мовах сталих кліше, функція лексичної одиниці в контексті фрази чи більшого фрагменту тексту, ретроспективний / проспективний зв'язок з іншими лексичними одиницями, участь у контекстуальному словотворенні та ін. призводять до необхідності здійснення у процесі перекладу різноманітних лексико-семантичних трансформацій, які дозволяють подолати ті чи інші існуючі лексичні труднощі. До таких трансформацій належать диференціація, модуляція, генералізація та конкретизація.

Диференціація як засіб відтворення маніпулятивного впливу сучасного медійного дискурсу є ефективним засобом передачі образних та висловлювань при перекладі(ЛСД:756):

- *to put their hands on the arc of history* – покласти свої руки на дугу історії, де arc передається як дуга, оскільки в подальшому йдеться про те, як людина «згинає» цей уявний предмет: (66) *It's the answer that led those who've been told for so long by so many to be cynical and fearful and doubtful about what we can achieve to put their hands on the arc of history and bend it once more toward the hope of a better day* (TYV: URL) – Це відповідь, яка змусила тих, кому так довго говорили бути цинічними, боятися та сумніватися щодо того, чого ми можемо досягти, покласти свої руки на дугу історії та ще раз схилити її до надії на краще майбутнє;

- *to funnel millions of dollars* – вливати мільйони доларів, де funnel передано як вливати, щоб показати при перекладі швидкий плавний рух коштів у певному напрямку: (55) *Those issues, however, are almost certainly not what is motivating big donors to funnel millions of dollars into groups like the 55 Judicial Crisis Network, the oil magnate Charles Koch's network and the US Chamber of Commerce in support of Barrett's nomination* (USC: URL) – Однак

ці питання майже напевно не є тим, що спонукає великих донорів вливати мільйони доларів у такі групи, як Мережа судових криз, мережа нафтового магната Чарльза Коха та Торгова палата США на підтримку кандидатури Барретт;

- *sustain a myth* – підтримують міф, де *sustain* передано як підтримують з огляду на те, що в цьому реченні потрібно говорити про сталу політику партії: (57) *The centralised character of the British state and the tight media orbit around Westminster sustain a myth that the party with command of the Commons speaks for the country* (BJS: URL) – Централізований характер британської держави та коротка орбіта засобів масової інформації навколо Вестмінстера підтримують міф про те, що партія, котра керує Громадами, говорить за всю країну. Досить широко диференціація використовується при відтворенні оцінних лексичних одиниць та евфемізмів з огляду на те, що в цьому випадку необхідно дібрати найбільш влучний варіант перекладу, що матиме маніпулятивний вплив на читача тексту перекладу:

- *sharp* – різкий: (52) *Alex Berenson says the drug causes “sharp increases in murders and aggravated assaults”* (DMU: URL) – Алекс Беренсон каже, що наркотик спричиняє «різке збільшення кількості вбивств та тяжких злочинів»;

- *extensive* – обширний: (50) *In our extensive 2016 review of the literature we concluded that those individuals who are susceptible to developing psychosis [...] are also susceptible to other forms of problem behavior, including poor 56 school performance, lying, stealing and early and heavy use of various substances, including marijuana* (DMU: URL) – У своєму обширному огляді літератури за 2016 рік ми дійшли висновку, що особи, сприйнятливі до розвитку психозу [...], також сприйнятливі до інших форм проблемної поведінки, включаючи погану успішність у школі, брехню, крадіжку і раннє та інтенсивне вживання різних речовин, включаючи марихуану;

- *truly* – насправді: (77) *Like all truly stupid people, Trump thinks he's rather brilliant at identifying the intelligence of those around him* (TTR: URL) – Як і всі насправді дурні люди, Трамп вважає, що він досить блискуче виявляє втручання з боку оточуючих;

- *crucial ways* – важливі способи: (46) *The arbitration system favors employers over employees in several crucial ways* (WCC: URL) – Арбітражна система надає перевагу роботодавцям перед працівниками у кілька важливих способів;

- *monumentally dumb decision* – монументально дурне рішення: (60) *Perhaps this lies at the root of his monumentally dumb decision to grant Bob Woodward 18 interviews* (TTR: URL) – Можливо, це лежить в основі його монументально дурного рішення дати Бобу Вудварду 18 інтерв'ю;

- *traitorous genus of stupidity* – зрадливий ген тупості: (78) *This possibly sits within the traitorous genus of stupidity, although there are multiple specimens of this* (TTR: URL) – Це, можливо, є пов'язане із зрадливим геном тупості, хоча і він має декілька видів;

- *perfect synthesis* – ідеальний синтез: (49) *It enacts the perfect synthesis of Tory contempt for Scottish legal autonomy and pro-European sensibility* (BJS: URL) – Це забезпечує ідеальний синтез зневаги торі до шотландської юридичної автономії та проєвропейської чутливості.

Ефективною є диференціація також і при створенні контрастів, оскільки у цьому випадку поняття, що зіставляються та протиставляються, повинні максимально відрізнитися, наприклад, ordinary Americans передається як пересічні американці, що дозволяє показати їх відмінність від «непересічних» багатіїв: (26) *What you would not know is that while the court does periodically rule on those important matters, it spends as much or more of its time using business-related cases to help billionaires and corporations rig the economy against ordinary Americans* (USC: URL) – А от чого ви не знали, так це те, що хоча суд періодично приймає рішення з цих важливих питань, він

витрачає стільки або навіть більше свого часу, використовуючи справи, пов'язані з підприємництвом, щоб допомогти мільярдерам і корпораціям направити економіку проти пересічних американців.

У деяких випадках застосування диференціації просто диктується традиційними слововживання у мові перекладу: (88) *Many of these behaviors appear earlier in development, but the fact that one thing occurs before another also is not proof of causation. (One of the standard logical fallacies taught in logic classes: after this, therefore because of this)* (DMU: URL) – Багато з цих форм поведінки з'являються раніше в процесі розвитку, але той факт, що одне відбувається раніше, ніж інше, також не є доказом причинно-наслідкового зв'язку. (Одна із стандартних логічних помилок, яку викладають на уроках логіки: після цього, отже, через це). У реченні *One of the standard logical fallacies taught in logic classes: after this, therefore because of this* словосполучення *logical fallacies* відтворено як логічна помилка, оскільки саме в такому випадку термін існує в українській мові: Одна із стандартних логічних помилок, яку викладають на уроках логіки: після цього, отже, через це.

Оскільки маніпуляція базується, у першу чергу, на некритичному асоціативному сприйнятті, то при відтворенні маніпулятивних висловлювань ефективною є і така трансформація, як **модуляція**, яка дозволяє підібрати якомога вдалий варіант перекладу, що викличе у читача певний емоційний відклик:

- *wall came down* – впала стіна, оскільки саме таке формулювання говорить про те, що цей процес мав остаточний результат: (96) *A man touched down on the moon, a wall came down in Berlin, a world was connected by our own 58 science and imagination* (TYV: URL) – Людина торкнулася Місяця, у Берліні впала стіна, ми змогли пов'язати світ нашими власними наукою та уявою;

- *downing* – знешкодження, що дозволяє продемонструвати одночасно і причину збиття безпілотного апарату: (13) “*The downing of the US drone had an explicit, decisive and clear message that defenders of the Islamic Iran’s borders will show decisive reactions to aggression against this territory by any alien,*” he said (UAI: URL) – Він сказав: «Знешкодження американський безпілотника було чіткою, рішучою заявою про те, що захисники кордонів Ірану продемонструють рішучу реакцію на агресію проти цієї території з боку будь-якого із ворогів»;

- *smuggling* – втиснути, де передається ідея про те, що друзі і родичі корупціонерів проходять навіть там, де не може пройти пересічний громадянин: (27) *In other words: Republican politicians rely on conflagrations over political process and social issues to mobilize their religious base in service of Republican donors’ real objective – smuggling corporate cronies on to the highest court in the land* (USC: URL) – Іншими словами: республіканські політики покладаються на чвари щодо політичних процесів та соціальних питань, щоб мобілізувати свою релігійну базу на службу справжньої мети республіканських спонсорів – втиснути своїх корпоративних друзів до найвищої судової інстанції країни;

- *deadly actions* – жорстокі дії, що апелює до неприязні звичайної людини до жорстоких людей: (38) *There have been several recent cases during which police officers cited the fictitious dangers posed by cannabis to justify their deadly actions* (DMU: URL) – Нещодавно було кілька випадків, коли поліцейські посилалися на вигадану небезпеку, яку представляє каннабіс, щоб виправдати свої жорстокі дії;

- *injecting panic* – нагнітання паніки, де передається ідея не лише про підтримку, а і про поступове зростання панічних настроїв: (61) *This from a president whose entire re-election campaign rests on injecting panic in white voters* (TTR: URL) – Це від президента, у якого вся перевиборна кампанія спирається на нагнітання паніки серед білих виборців.

Модуляція може використовуватися і для підсилення значимості логічних засобів маніпуляції, наприклад, у виразі the easy conclusion to draw from that – з цього можна зробити спрощений висновок прикметник easy передано як спрощений, щоб показати саме невдалий процес мислення: (89) *The easy conclusion to draw from that is that marijuana use caused an increased risk of psychosis, and it is that easy answer that Berenson has seized upon* (DMU: URL) – З цього можна зробити спрощений висновок про те, що вживання марихуани спричиняє підвищений ризик розвитку психозу, і Беренсон взяв на себе цю спрощену відповідь.

У деяких же випадках з метою звернення до більш глобальних явищ, може застосовуватися трансформація **генералізації**, наприклад:

- *mountains* – висоти, що дозволяє говорити не лише про найвищі точки, а і про будь-які перепони на шляху країни: (65) *But there are many mountains yet to climb* (TYV: URL) – Але є багато висот, на які ще слід піднятися;

- *smart* – розумний, що дає більш широку характеристику інтелектуальних здібностей описуваного політика: (79) *At his core, the former reality TV star is a particularly stupid man who thinks he is very smart. Or as he prefers to call his own character, “a very stable genius”* (TTR: URL) – По суті, колишня зірка телебачення – особливо дурна людина, яка вважає себе дуже розумною. Або, як він воліє називати власного персонажа, «дуже стабільним генієм».

Генералізація також може застосовуватися як засіб спрощення використовуваних понять для спрощення сприйняття маніпулятивного тексту(TE:716), наприклад, playbook передано як гра, що акцентує увагу не на сценарії, а на нечесності політика: (54) *Now comes Barrett – a nominee whose confirmation battle appears to be following the same playbook* (USC: URL) – Тепер приходить Барретт – кандидатка, битва за призначення якої – частина тієї самої гри.

Генералізація також дозволяє додати експресії, використовуючи замість специфічних спрощені, «народні», слова, наприклад, forfeited – відібрали: (64) *Most of those workers don't know that they have forfeited their right to sue* (WCC: URL) – Більшість із цих робітників не знають, що у них відібрали право судитися.

У випадках, коли вимагається уточнення значення певних лексичних одиниць у контексті з метою апелювати до конкретних почуттів адресата використовується трансформація конкретизації. Наприклад, дієслово *die* має більш нейтральне значення, у той час, як *загинути* передбачає насильницьку смерть та викликає емоцію страху: (4) *However, the president claimed he decided to call off the mission after he learned 150 Iranians would die as a result of the strike* (UAI: URL) – Однак президент заявив, що вирішив відкликати місію після того, як дізнався, що в результаті удару *загине* 150 іранців.

Harassment – не обов'язково домагання, це поняття включає значно більшу кількість порушень прав людини, але саме домагання зараз на суспільному обговоренні: (45) *Combined, these provisions allow employers that use arbitration to conceal bad behavior by management or a pervasive culture of harassment, and to quietly dispatch those who complain* (WCC: URL) – У сукупності ці положення дозволяють роботодавцям, які використовують арбітраж, приховувати недостойну поведінку керівництва або всепроникну культуру домагань, а також тихо позбавляються від тих, хто скаржитися. Засобами конкретизації передаються і оцінні судження, наприклад:

- *crucially* – обов'язково: (43) *Workers' rights – including, crucially, the right of women to be free from sexual harassment – need not be privatized and kept in the shadows* (WCC: URL) – Права робітників, обов'язково включаючи право жінок бути вільними від сексуального домагання, не повинні приватизуватися і залишатися в тіні;

• *plainly untrue* – просто неможливо: (48) *Viewed from that angle, it is plainly untrue that conservatism is the default setting for government in Britain* (BJS: URL) – Якщо подивитися з цієї точки зору, то просто неможливо, щоб консерватизм був типовим параметром уряду у Великобританії;

• *particularly stupid* – надзвичайно дурний: (83) *Trump is a particularly stupid man who thinks he is very smart* (TTR: URL) – Трамп – надзвичайно дурна людина, яка вважає себе дуже розумною;

• *plain old infantile stupidity* – проста стара інфантильна дурість: (84) *There's his homicidal stupidity, his traitorous stupidity, his criminally corrupt stupidity and his plain old infantile stupidity* (TTR: URL) – Тут і його вбивча дурість, і його зрадницька дурість, його злочинна корумпована дурість і його проста стара інфантильна дурість.

Отже, використання лексико-семантичних трансформацій зумовлено головним чином розбіжностями в лексико-граматичних системах двох мов, відмінностями їхніх стилістичних норм, правил синтагматичної сполучуваності лексем та має на меті пробудження в адресата тексту перекладу сильних емоцій, певної оцінки, що дозволяє реалізувати маніпулятивний потенціал медійного тексту.

3.2. Граматичні трансформації як засіб передачі маніпулятивного впливу медійних текстів при перекладі

Реалізація маніпулятивності на різних мовних рівнях, розбіжності лексико-семантичних та граматичних систем обох мов та потреби контексту зумовлюють використання при перекладі медійних текстів граматичних перекладацьких трансформацій, до яких належать транспозиція, граматичні заміни, додавання та вилучення.

Транспозиція як прийом, що полягає у зміні порядку слів у словосполученні чи реченні викликана різними нормами комбінування слів у реченні в мові оригіналу та мові перекладу(СЛТ:577): (97) *But above all, I will never forget who this victory truly belongs to. It belongs to you* (TYV: URL) –

Але перш за все, я ніколи не забуду, кому справді належить ця перемога. Вона належить вам.

Граматичні заміни поділяються на морфологічні та синтаксичні. При використанні морфологічних замін змінюється частиномовна належність компонентів висловлювання:

- заміна Participle II прикметником: (15) *The United States conveyed a message to Iran saying it wanted to conduct a limited strike against the country after its violating drone was shot down in the Persian Gulf, a senior Iranian commander said* (UAI: URL) – США передали Ірану повідомлення, в якому заявили, що планують нанести обмежений удар після того, як американський безпілотник, що порушив повітряний простір, був збитий в Перській затоці, – заявив старший командуючий Ірану;

- заміна Participle I прикметником: (59) *In comments made a few hours after the incident, IRGC Commander Major General Hossein Salami said the shooting down of the US aircraft had a straightforward message that any foreign intrusion into Iran's sovereign territories would draw a crushing response* (UAI: URL) – У коментарях, зроблених через кілька годин після інциденту, командуючий МРГК генерал-майор Хоссейн Саламі заявив, що збивши літак американської авіації, вони заявили, що будь-яке вторгнення іноземних громадян на суверенні території Ірану спричинить нищівну реакцію;

- заміна Participle I дієсловом: (43) *How do we classify the stupidity of blabbing the greatest secret of them all: that he knew all along how Covid-19 was deadly and easily transmissible?* (TTR: URL) – Як ми можемо розцінювати дурість вибовкати найбільшу таємницю з них: що він увесь час знав, що Covid-19 є смертоносним і легко передається?;

- заміна прикметника іменником: (40) *General Jalali rebuked the US' hostile policies in the region, Washington's warmongering rhetoric against the Islamic Republic has increased under President Donald Trump, asserting that, however, any move against the integrity of Iran will be responded firmly* (UAI:

URL) – Генерал Джалалі дорікнув США за політику ворожнечі в регіоні, під час президентства Дональда Трампа посилилася войовнича риторика Вашингтона проти Ісламської Республіки, стверджуючи, що, проте, будь-який крок проти цілісності Ірану отримає тверду відсіч; (71) *Conservative ministers say with a straight face that Brexit strengthens the union* (BJS: URL) – Міністри-консерватори прямо кажуть, що Брексіт зміцнює союз;

- заміна дієслова присудковим прислівником: (90) *There is a broader point that needs to be made* (DMU: URL) – Існує ширший висновок, який потрібно зробити.

Граматичні розбіжності між англійською та українською мовами також можуть призводити до зміни категорії числа у перекладі, особливо – заміни однини множиною: (98) *We will not rest until every American enjoys the fullness of freedom, dignity, and opportunity as our birthright* (TYV: URL) – Ми не будемо відпочивати, доки кожен американець не отримає повноти свободи, гідності та можливостей як право за народженням; (37) *As a judge, she has also written dissenting opinions against limits on gun rights and in favor of a Trump administration rule to try to make it harder for low-income immigrants to enter the United States* (USC: URL) – Як суддя, вона також висловлювала окремі думки щодо обмеження прав на володіння зброєю та на користь адміністрації Трампа, щоб спробувати ускладнити в'їзд іммігрантів з низькими доходами до США; (48) *However, this ignores evidence that psychotic behavior is also associated with higher rates of tobacco use, and with the use of stimulants and opioids* (DMU: URL) – Однак він ігнорує докази того, що психотична поведінка також пов'язана з вищими показниками вживання тютюну, а також із вживанням стимуляторів та опіоїдів. Синтаксичні заміни передбачають зміну синтаксичних конструкцій, наприклад, заміну пасивного стану активним: (38) *Employers slip mandatory arbitration clauses into their employee contracts – those big stacks of confusingly worded hiring documents that employees are asked to sign, but usually don't read* (WCC:

URL) – Роботодавці прописують обов'язкові арбітражні застереження у свої контракти з працівниками – ці великі папки із заплутаних слів для людей, приймаються на роботу, які працівників просять підписати, але зазвичай вони їх не читають; (44) *What's the point of being smart if you're constantly outplayed by someone so stupid?* (TTR: URL) – Який сенс бути розумним, якщо тебе постійно переграє хтось настільки дурний?

Шляхом застосування трансформації **додавання** перекладач має можливість, у першу чергу, адаптувати текст до норм мови перекладу, зокрема, додаючи сполучник підрядності що: (99) *And I know you didn't do this just to win an election. And I know you didn't do it for me* (TYV: URL) – І я знаю, що ви зробили це не лише для того, щоб перемогти на виборах. І я знаю, що ви зробили це не лише для мене.

Однак найчастіше додавання носить пояснювальний характер, що дозволяє читачеві краще перейняти інтенцію мовця:

- *may be right* – може показувати час правильно: (82) *He thinks that George W Bush is “a stupid moron” and that Barack Obama isn't smart but instead “highly overrated” – and a poor speaker to boot. A broken clock may be right twice a day, but it still can't tell the time* (TTR: URL) – Він вважає, що Джордж Буш «дурень», а Барак Обама не розумний, а натомість «сильно переоцінений» – і поганий мовець. Поламаний годинник може показувати час правильно двічі на день, але все одно він не показує час правильно;

- *in private* – у приватних розмовах: (72) *In private, Scottish Tories complain about wilful ignorance among English Conservative MPs, who too often see Scotland as implacably alien* (BJS: URL) – У приватних розмовах шотландські торі скаржаться на навмисну неосвіченість англійських депутатів-консерваторів, які занадто часто сприймають Шотландію як непримиренного чужого.

Протилежна додаванню трансформація **вилучення** зумовлена, відповідно, протилежними причинами. Наприклад, граматичні відмінності між

мовою оригіналу та мовою перекладу зумовлюють необхідність у деяких випадках вилучати займенники третьої особи, які в оригіналі постають граматичною основою речення: (91) *It is also worth noting that 10-fold increases in marijuana use in the UK from the 1970s to the 2000s were not associated with an increase in rates of psychosis over this same period, further evidence that changes in cannabis use in the general population are unlikely to contribute to changes in psychosis* (DMU: URL) – Варто також зазначити, що 10-кратне збільшення споживання марихуани у Великобританії з 1970-х до 2000-х років не було пов'язане із підвищенням кількості психозів за цей самий період; подальші докази того, що зміни у вживанні коноплі у загальній популяції малоймовірно сприяють змінам у кількості психозів.

Вилучення також використовується як засіб уникнення перенавантаження тексту другорядними членами речення у випадку, якщо це не шкодить передачі експресивного потенціалу такого речення:

- *the reefer madness rhetoric of the past* – божевільна риторика минулого: (53) *As we see, the reefer madness rhetoric of the past has not just evaporated; it continued and has evolved, reinventing itself perhaps even more powerfully today* (DMU: URL) – Як ми бачимо, божевільна риторика минулого не просто випарувалася; вона продовжувалася і розвивалася, переосмисливши себе, можливо, ще потужніше сьогодні;

- *maintaining a modicum of self-restraint* – збереження самовладання: (81) *Maintaining a modicum of self-restraint would be an overwhelming challenge for this president for the duration of just one response to one question* (TTR: URL) – Збереження самовладання було б надзвичайним викликом для цього президента протягом лише однієї відповіді на одне питання.

Таким чином, при застосуванні граматичних перекладацьких трансформацій причинами є граматичні розбіжності між мовою оригіналу та мо-

вою перекладу, а також прагматичний потенціал маніпулятивного висловлювання, який у перекладі може реалізуватися через додавання пояснень або вилучення семантично надмірної інформації.

Також до граматичної групи трансформацій належать антонімічний переклад, цілісне перетворення та компенсація. **Антонімічний** переклад полягає в заміні форми слова або словосполучення на протилежну (позитивної – на негативну й навпаки)(УМЕ:824). При відтворенні маніпулятивного потенціалу сучасного медійного дискурсу спостерігається два випадки антонімічного перекладу:

- формальна негативація: (93) *“Whoever the governor picks is fine with me,” he said* (EGH: URL) – Він сказав: «Кого б не обрав уряд, я згоден»; (34) *Absent from the list is U.S. Rep. Mick Mulvaney, who had been mentioned as a possible replacement* (EGH: URL) – Немає в списку представника республіканської партії США Міка Малвані, про якого згадали як про можливу заміну; (51) *As scientists with a combined 70-plus years of drug education and research on psychoactive substances, we find Berenson’s assertions to be misinformed and reckless* (DMU: URL) – Як науковці, котрі на всіх мають 70-річну медичну освіту у сфері дослідження психоактивних речовин, ми вважаємо твердження Беренсона хибними та необдуманими;

- формальна позитивація: (23) *In arbitration, employees win their cases much less often than in court – and when they do, they are awarded much less money. There’s no right of appeal* (WCC: URL) – В арбітражі працівники виграють справи набагато рідше, ніж у суді – а коли вони це роблять, їм призначають набагато менше грошей. Право на апеляцію відсутнє; (17) *Evidence from research tells us that aggression and violence are highly unlikely outcomes of marijuana use* (DMU: URL) – Докази з досліджень говорять нам, що агресія та насильство є дуже малоймовірними наслідками вживання марихуани; (16) *But unfortunately, these fabrications were used to justify racial discrimination and to facilitate passage of the Marijuana Tax Act in 1937, which*

essentially banned the drug (DMU: URL) – Але, на жаль, ці вигадки використовувались для виправдання расової дискримінації та сприяння прийняттю Закону про податок на марихуану в 1937 році, який по суті забороняв наркотик.

Цілісне перетворення має на меті передачу лінгвістичних засобів маніпуляції доступними перекладачеві українськими засобами, що не є їх відповідниками, однак повноцінно передають їх зміст та маніпулятивний потенціал, особливо при передачі розмовної лексики, сталих виразів та інших клішованих одиниць(ЛСД:753):

- *cocked and loaded* – на взводі: (11) *After the incident, US President Donald Trump said that officials had been “cocked and loaded” to retaliate against Iran after he learned an Iranian missile system shot down a US military drone* (UAI: URL) – Після інциденту, дізнавшись, що іранська ракетна система збила американський військовий безпілотною, президент США Дональд Трамп заявив, що військові «на взводі» та прагнуть помсти Ірану;

- *into the public eye* – на суд громадськості: (100) *It is long past time to make forced arbitration nationally illegal in sexual harassment claims, if not in all workers’ complaints, and to bring these disputes into the public eye, under the full scrutiny and protection of the court* (WCC: URL) – Давно настав час зробити на національному рівні примусовий арбітраж незаконним у позовах про сексуальне домагання, якщо не у всіх скаргах працівників, і виносити ці суперечки на суд громадськості під повним контролем і захистом суду.

- *the fact is* – справа в тому: (92) *“The fact is, there is an outside possibility” the nomination fight might not be resolved until the party’s August convention in Tampa, Fla., Mr. Barbour said* (EGH: URL) – «Справа в тому, що є зовнішні можливості» – боротьба за посаду не може бути закінчена до серпневої Конвенції партії в Тампі, штат Флорида, – зауважив пан Барбор;

• *like a miracle* – дивним чином: (42) *For the rest of February and March, he told the world it would disappear like a miracle, that it was no worse than the flu* (TTR: URL) – До кінця лютого та березня він казав світові, що коронавірус дивним чином зникне, що він не страшніший за грип;

• *in reality* – насправді: (80) *In reality, despite all that praying, it was Mattis and Coats who were incapacitated: they knew Trump was a danger to the republic but couldn't bring themselves to say such things to the world in real time* (TTR: URL) – Насправді, незважаючи на всі ці молитви, обмеженими у праві були Меттіс і Коутс: вони знали, що Трамп є небезпекою для республіки, але не могли змусити себе говорити подібні речі в режимі реального часу.

При передачі метафоричних засобів вони можуть замінюватися неметафоричними, які, тим не менш, точно передають їх зміст: (9) *Ramarley Graham, Trayvon Martin, Romain Brisbon and Sandra Bland all also had their lives cut short as a result of an interaction with law enforcement (or a proxy) initiated under the pretense of marijuana use suspicion* (DMU: URL) – Рамарлі Грехем, Трейвон Мартін, Румен Брісбон і Сандра Бленд також були позбавлені життя внаслідок взаємодії з правоохоронними органами (або довірною особою), ініційованої під приводом підозр у вживанні марихуани.

Окрім того, цілісне перетворення використовується у випадку, коли існує небезпека ускладнити висловлювання. Тоді його зміст передається більш простими словами: (85) *During congressional hearings concerning regulation of the drug, Harry J Anslinger, commissioner of the Federal Bureau of Narcotics, declared: “Marijuana is the most violence-causing drug in the history of mankind”* (DMU: URL) – Під час слухань у Конгресі щодо регулювання наркотиків Гаррі Дж. Анслінгер, уповноважений Федерального бюро наркотиків, заявив: «Марихуана – наркотик, який викликав найбільше насильства в історії людства».

Оскільки перекладач не завжди знаходить можливість відтворити експресивний потенціал засобів маніпулятивного впливу там, де він представлений в оригіналі, при передачі текстів медійного дискурсу може також застосовуватися компенсація як уведення засобів маніпуляції в іншому місці в тексті, наприклад: (63) *Our proof was on display on Wednesday as it emerged from – where else? – the blabbing hole of the presidential mouth at his own press conference* (TTR: URL) – Наш доказ з'явився у середу, коли він з'явився – звідки ще? – із президентської пащі на його власній пресконференції. Нездатність промовчати в оригіналі передана як the blabbing hole of the presidential mouth, однак при перекладі оцінка виражена в іншому місці, із президентської пащі, де також виражена пряма негативна оцінка.

Ще один приклад – передача конструкції (n)either... nor в іншому місці в тексті як також... і: (67) *It isn't true in Wales either. Nor does it stack up in London, Manchester, Liverpool or any seat of government where Tories routinely sit in the minority* (BJS: URL) – Це неправда також і в Уельсі. Неправда це і в Лондоні, Манчестері, Ліверпулі чи будь-якому державному центрі, де торі зазвичай у меншості.

Висновки до 3 розділу

1. Таким чином, аналіз фактичного матеріалу дослідження дозволяє дійти висновків про частотність використання певних перекладацьких трансформацій при відтворенні маніпулятивності медійного дискурсу в перекладі.

2. Лексичні перекладацькі трансформації використовуються при відтворенні маніпулятивного впливу сучасного медійного дискурсу в перекладі у 59 % проаналізованих випадків. Серед них найчастотнішим є калькування (15,8%), широке використання якого зумовлене наявністю спільних механізмів маніпулювання в англійській та українській культурах. До цієї групи також належить диференціація (13,5%), що дозволяє при переклада-

чеві обрати такий варіант перекладу лексичної одиниці, що збереже емоційний вплив на читача, а отже, найбільш точно репрезентує маніпулятивний вплив тексту. Рідше використовуються конкретизація (7,3%), модуляція (6,8%) та генералізація (3,8%), практична транскрипція (7,3%) та транслітерація (4,5%).

3. Частка граматичних трансформацій складає 41 %, і в своїй більшості вони викликані лексико-семантичними та граматичними розбіжностями між мовою оригіналу та мовою перекладу. Зокрема, граматичні заміни (14,3%) покликані долати саме такі розбіжності, замінюючи граматичні та синтаксичні категорії, проте зберігаючи семантику та стилістику висловлювання. До цієї групи трансформацій належать також додавання (3,9%), вилучення (3,8%) та транспозиція (2,3%); цілісним перетворення (8,3%), що полягає в заміні мовних одиниць описовими фразами або аналогами, що мають подібну семантику, але іншу формальну структуру та лексичне наповнення. Граматичні трансформації представлені також антонімічним перекладом (6%) та компенсацією (2,4%).

ВИСНОВКИ

Поняття «маніпуляція» має багатовікову історію й сягає корінням античності, де воно розуміється як це приховане від адресата спонукання його до переживання певних станів, зміни ставлення до чогось та виконання дій, необхідних для досягнення цілей ініціатора впливу.

Маніпуляція передбачає використання особливостей мови та принципів її вживання з метою прихованого впливу на адресата в потрібному для мовця напрямі. Мовна маніпуляція представлена на всіх рівнях комунікації, тому засобами мовної маніпуляції є як вербальні (повтори, спрощення, евфемізація, кліше, штампи, стереотипи, емоційна та оцінна лексика, риторичні прийоми тощо), так і невербальні (паралінгвістичні). Відтворення при перекладі маніпулятивних текстів вимагає досягнення комунікативно-прагматичної еквівалентності та передбачає прагматичну адаптацію таких текстів з огляду на соціально-культурні, психологічні та інші відмінності між одержувачами текстів оригіналу та перекладу, що вимагає застосування міжмовних перетворень – перекладацьких трансформацій.

Маніпуляція широко реалізується у медійному дискурсі, що є сукупністю процесів та продуктів мовленнєвої діяльності у сфері масової комунікації у всьому їх різноманітті та складності їх взаємодії. Його маніпулятивний вплив зумовлений його інтенціональною установкою, комунікативною направленістю, наявністю посередників між самою інформацією і читачем, наявністю в журналіста повного контролю над змістом висловлювання, некритичністю сприйняття, відсутністю ґрунтовного аналізу інформації, високою експресивністю текстів та їх візуальністю.

Аналіз лінгвістичних засобів маніпуляції сучасного медійного дискурсу продемонстрував, що переважаючим мовним рівнем, на якому

реалізується маніпулятивний вплив, є лексичний (63%). Серед широкого інвентаря лексичних засобів маніпуляції за чисельністю виділяються: метафора (14%), оцінна лексика (11%), епітети (10%), евфемізми/Дифемізми (9%), дейктичні одиниці (7%), порівняння (5%), неологізми, варваризми (3%), номіналізація (3%), перифрази та уточнення (1%).

Наведені мовні засоби привертають увагу читача до описуваного явища та створюють не раціональний, а емоційний відклик у його свідомості на описувані явища.

Граматичні засоби маніпуляції застосовано в 37% проаналізованих випадків. Серед таких засобів основними постають повторення (15%), інверсія (10%), риторичні питання (5,5%), форми часів (5%), паралелізм (1,5%). Маніпулятивний потенціал таких засобів реалізується шляхом використання певних граматичних форм або синтаксичних конструкцій, що підтверджують думку автора або ж виражають його ставлення до зображувального та не передбачають критичного сприйняття.

Відтворення в перекладі різнорівневих лінгвістичних засобів реалізації маніпулятивного впливу передбачає застосування перекладацьких трансформацій на різних мовних рівнях. Найчастіше маніпуляція передається при перекладі із застосуванням лексичних трансформацій (59%), використанням яких зумовлено головним чином розбіжностями в лексикограматичних системах двох мов, відмінностями їхніх стилістичних норм, правил синтагматичної сполучуваності лексем та має на меті пробудження в адресата тексту перекладу сильних емоцій, певної оцінки, що дозволяє реалізувати маніпулятивний потенціал медійного тексту. У цій групі основною трансформацією є калькування (15,8%), широке використання якого зумовлене наявністю спільних механізмів маніпулювання в англомовних та україномовних культурах. До цієї групи також належить диференціація (13,5%), що дозволяє при перекладачеві обрати такий варіант перекладу лексичної одиниці, що збереже емоційний вплив на читача, а отже,

найбільш точно репрезентує маніпулятивний вплив тексту. Рідше використовуються конкретизація (7,3%), модуляція (6,8%) та генералізація (3,8%), практична транскрипція (7,3%) та транслітерація (4,5%).

При застосуванні граматичних перекладацьких трансформацій (41%) причинами є граматичні розбіжності між мовою оригіналу та мовою перекладу, а також прагматичний потенціал маніпулятивного висловлювання, який у перекладі може реалізуватися через додавання пояснень або вилучення семантично надмірної інформації. Найчастіше в цій групі використовуються: граматичні заміни (14,3%) покликані долати саме такі розбіжності, замінюючи граматичні та синтаксичні категорії, проте зберігаючи семантику та стилістику висловлювання. До цієї групи трансформацій належать також додавання (3,8%), вилучення (3,9%) та транспозиція (2,3%); цілісним перетворення (8,3%), що полягає в заміні мовних одиниць описовими фразами або аналогами, що мають подібну семантику, але іншу формальну структуру та лексичне наповнення. Граматичні трансформації представлені також антонімічним перекладом (6%) та компенсацією (2,4%).

Таким чином, проведений аналіз демонструє, що лінгвістичні засоби маніпуляції сучасного англійськомовного медійного дискурсу відтворюються в українськомовних перекладах найчастіше із застосуванням таких перекладацьких трансформацій, як калькування (15,8%), граматичні заміни (14,3%), цілісне перетворення (8,3%).

Перспективами подальших досліджень в обраному напрямку є ґрунтовний аналіз репрезентації маніпулятивного потенціалу мови у різних типах дискурсу, а також визначення стратегії відтворення маніпулятивного впливу певних типів дискурсу при перекладі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алимов В. В. Теория перевода: Перевод в сфере профессиональной коммуникации. Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. 160 с
2. Арнольд И. В. Стилистика. Современный английский язык: Учебник для вузов. 8-е изд. Москва: Флинта: Наука, 2006. 384 с.
3. Большеева Н. Н. Языковая манипуляция национальным мышлением в условиях глобализации / Н.Н. Большеева. Академия, 2005.
4. Бурмістенко Т. В. Риторичне питання як механізм аргументативного впливу в офіційній промові // Проблеми семантики слова, речення та тексту. 2013. № 30. С. 14—19.
5. Велединская С. Б. Курс общей теории перевода .Томск: Томский политехнический университет, 2010. 230 с.
6. Виссон Л. Русские проблемы в английской речи. Слова и фразы в контексте двух культур. 2005. 192 с.
7. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования.
8. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования. 2006. 144 с.
9. Добросклоная Т.Г. Вопросы изучения медиатекстов. Москва: Едиторил УРСС, 2005.
10. Добросклоная Т.Г. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ. Москва: Наука, 2008
11. Добросклоная Т.Г. Медиатекст: теория и методы изучения. Вестник Московского университета. Москва: Наука, 1983. №6 .37-47 с.
12. Добросклонская Т. Г. Вопросы изучения текстов медиа текстов // Т. Г. Добросклонская / М.: МАКС-Пресс, 2000. 288 с.
13. Доценко Е.Л. Психология манипуляции. Феномены, механизмы, защита .Волгоград:1996. 56—174 с.
14. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія Львів : 1983. 174 с.
15. Карпчук Н. П. Адресованість в офіційному та неофіційному англомовному дискурсі. Луцьк :2006. 162 с.
16. Кожевнікова К. Об аспектах связности в тексте как целом. 1974. 49-112 с.
17. Кожемякин Е. А. Массовая коммуникация и медиадискурс: к методологии исследования .Минск: 2010. № 12 (83). 13—21с.

18. Комиссаров В. Н. Лингвистика перевода . 2007. 176 с.
19. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение . 2011. 408 с.
20. Комуникативно-прагматичні аспекти мовлення : конспект лекцій для студентів факультету лінгвістики на пряму підготовки . 2015. 85 с.
21. Копнина Г. А. Речевое манипулирование. М.: ФЛИНТА: Наука, 2008. 176 с. URL: <https://rucont.ru/file.ashx?guid=46cebed7-dedc-4ab0-8063-c029f692269d>
22. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Юніверс, 2002. 28 с.
23. Котс Ч. Новости на экране: Руководство для тележурналистов .1999. 247 с.
24. Кунанбаева С. С. Современное иноязычное образование: методология, теория и практика формирования. Алматы: АГУ, 1993. 300 с.
25. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Київ: Ленвіт, 2006. 175 с.
26. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 304 с.
27. Медведева Е. В. Рекламная коммуникация / Е. В. Медведева. – М. : Едиториал УРСС, 2004. 280 с
28. Мельник Г.С. Mass Media: Психологические процессы и эффекты. СПб.: СПбГУ, 1996. 161 с
29. Микоян А. С. Проблемы перевода текстов СМИ: учебное. 2008. 401 с.
30. Палиенко А. М. Типология медиатекстов 2013.
31. Паршин В.В Языковые механизмы вариативной интерпретации действительности как средство воздействия на. 1989. 46–112 с.
32. Попов А. Блоги. Новая сфера влияния. Москва: Манн, Иванов и Фербер, 2008. 336 с. URL: <https://issuu.com/256288/docs/>
33. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. Видавничий центр «Київський університет». 1999. 308 с.
34. Присяжнюк М.М. Прийоми маніпулювання свідомістю людей через засоби масової інформації. 1973
35. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. М.: Международные отношения, 2004. 240 с
36. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ. галузі 0303 «Журналістика та інформація». Видавничий центр «Просвіта», 2008. 260 с
37. С. С. Кунанбаева / Алматы: АГУ, 1993. 300 с.
38. Савко М. В. Аудиовизуальный перевод в Беларуси. Мова і культура. Науковий журнал. Киев, 2011. 353-357 с.
39. Сдобников В. В. Теория перевода. 2006. 448 с.
40. Селіванова О. О. Проблема диференціації перекладацьких трансформацій. 2012. № 50. 201– 208 с. URL : <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Novfil>

41. Селіванова О. О. Світ свідомості в мові. Мир сознания в языке : монографічне видання . Черкаси :2012. 488 с.
42. Сіняговська І. Ю. Визначення та класифікація перекладацьких трансформацій у процесі художнього перекладу тексту. URL :<http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdufm>
43. Скрябіна В. Б. Персуазивний вплив у лінгвістичній парадигмі. Сучасні дослідження з іноземної філології.
44. Солганик Г.Я. К определению понятий “текст” и “медиа́текст”. 2005. № 2. 7-15 с.
45. Солганик Г.Я. Основы лингвистики речи: учеб. пособ. 2010. 128 с.
46. Стадній А. С. Психолінгвістичний аспект емоційно-оцінної лексики // Вісн. Дніпропетровського ун-ту. 2010. № 16, № 11, т. 18. С. 321—325.
47. Стеценко Н. М. О соотношении понятий текст – медиа́текст – медиадискурс. Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В.И. Вернадского. Серия “Филология. Социальные коммуникации”. 2011. № 4. Ч. 2. 372–378 с.
48. Стеценко Н. М. О соотношении понятий текст – медиа́текст – медиадискурс. Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В.И. Вернадского. Серия “Филология. Социальные коммуникации”. 2011. № 4. Ч. 2. 372–378 с.
49. Таценко Н. В. Новий метод дослідження у сучасних наукових лінгвістичних розвідках. Київ: 2019. № 15. 21–33 с.
50. Телия В. Н. Метафоризация и ее роль в создании языковой картины мира // Роль человеческого фактора в языке. Язык и картина мира. Москва, 1988. С. 173—204.
51. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация. 2000. 624 с
52. Федорова Л. Л. Типология речевого воздействия и его место в структуре общения // Вопр. языкознания / Л. Л. Федорова. – 1991. – № 6 – С. 46–50.
53. Чернявская Е В. Лингвистика текста: поликодовость, интертекстуальность, интердискурсивность. Москва: Флинт: Наука, 2013
54. Швачко С. О. Об’єкти перекладознавства. Суми :2019. 219 с.
55. Approaches to Media Discourse. Ed. by Bell A., Garrett P. - Oxford: Blackwell, 1998. 288 p.
56. Baker M. In Other Words: A Coursebook on Translation
URL:<https://www.academia.edu/5675886/>
57. Bell A. News Time. In: Time and Society, 1995, № 4, 305-328 p.
58. Bell A. The Language of News Media. Language in society .Oxford: Blackwell: 1991. 417 p
59. Corner J. Documentary television: The scope of Medialinguistics // J. Corner / In AILA Review, 1995. 422 p.

60. Cowie A.P. Multiword lexical units and communicative language teaching. Macmillan, 1992.
61. Durant A. Meaning in the Media: Discourse, Controversy and Debate.
62. Dyck, T. A. van. Discourse and Power: Representation of Dominance in Language and Communication . House "LIBROCOM", 2013. 344 p.
63. Fairclough N. Media Discourse. London: Arnold, 1995. 243 p.
64. Fowler R. Language in the News: Discourse and Ideology in the Press. London: Routledge, 1991. 265 p.
65. Freedman D. Internet transformations: old media resilience in the new media revolution 2006. 277 p.
66. Harris G. Discourse analysis. Language. 1952. Vol. 28. № 17. P. 1–30.
67. Hovland C. J., Janis I. L., Kelley H. H. Communication and Persuasion: Psychological Studies of Opinion Change. New Haven: Yale Univ. Press, 1953. 315 p.
68. Mann W., Thompson S.A. Rhetorical Structure Theory: toward a Functional Theory of Text Organization // Text. 1988. № 8. P. 243—281
69. Media language as an object of interdisciplinary studies. Moscow, Moscow State Lomonosov University, 2004.
70. Montgomery M. An Introduction to Language and Society. London: OUP, 1992. 358 p.
71. Moon R. Fixed Expressions and Idioms in English. Oxford: Clarendon Press, 1998.
72. Ortega y Gasset J. The misery and the splendor of translation. Transl. by Elizabeth Gamble Miller. The Translation Studies Reader. Ed. by L. Venuti. London and New York: Routledge, 2004. P. 49–63.
73. Petty R. E., Cacioppo J. T. Communication and Persuasion. Central and Peripheral Routs to Attitude Change. New York: Springer, 1986. 262 p
74. Pinker S. The Language Instinct. How the Mind Works – London : Penguin Books, 1998. – 660 p.
75. Schiller, G. Manipulators of consciousness . Thought, 1980. - 326 p.
76. Shostrom, E. Manipulator. An internal journey from manipulation to actualization. April-Press, Psychotherapy, 2008. 192 p.
77. Sokolovsky Y. V. On the Linguistic Definition of Translation // Journal of Siberian Federal University. Humanities & Social Sciences. 2010. No. 2. Vol. 3. P. 285—292.
78. Talbot M. Media Discourse : Representation and Interaction URL : <https://www.twirpx.com/file/2213997/>.
79. Turk Ch. Effective Speaking. Communicating in Speech 2003. 276 p URL: <https://www.twirpx.com/file/2342216/>
80. Xiang Y. Equivalence in Translation: Features and Necessity. International Journal of Humanities and Social Science. 2011. Vol. 1. No. 10. P. 169–171.

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- (СЛТ) Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. 4-е изд., стереотип. Москва: КомКнига, 2007. 576 с
- (ЛСД) Літературознавчий словник-довідник. За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 752 с.
- (ТЕ) Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.
- (УМЕ) Українська мова. Енциклопедія / редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк. Київ: Українська енциклопедія, 2000. 824 с.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. (АНІ) Anne Hathaway on International Women's Day.
URL: <<https://www.youtube.com/watch?v=wdw8KNmr2pc&t=466s>
2. (АМА) The experience and reporting by Arab and Muslim Australians of discrimination, abuse and violence since 11 September 2001 URL:
<https://humanrights.gov.au/our-work/projects/isma-listen-independent-research>
3. (BJS) Boris Johnson's speech shows that even Brexit is beyond his comfort zone.
URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/sep/06/boris-johnson-speech-brexit-prime-minister-europe-pandemic>
4. (BP) Bush Pants
URL: <https://www.washingtonpost.com/archive/business/technology/2006/03/23/bush-pants/8ac2e981-ad41-44e6-8192-06cca493b772/>
5. (BRT) Bush to Restate Terror Strategy 2002 Doctrine of Preemptive War To Be Reaffirmed URL:
<https://www.washingtonpost.com/archive/politics/2006/03/16/bush-to->

restate-terror-strategy-span-classbankhead2002-doctrine-of-preemptive-war-to-be-reaffirmedspan/41383303-4179-44c8-94b5-13ed01ae9213/

6. (DCB)The Diary of a Country Bumpkin URL:
<https://thediaryofacountrybumpkin.com/2022/03/30/latest-putin-news-from-ukraine/>

7. (DMU) Does marijuana use really cause psychotic disorders? URL:
<https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/jan/20/marijuana-cannabis-hea>

8. (ERSJ)Ehrlich resolute in ban on Sun journalists
URL:<https://www.baltimoresun.com/news/bs-xpm-2004-12-05-0412050151-story.html>

9. (FLS)The First Lady Speaks in London on the Let Girls LearnInitiative.URL:<https://www.youtube.com/watch?v=d0sao_1gILs>

10. (KO) Obama: “We will support democracy in the Middle East”.
KUNA.

11. (OTS)Oprah’s Tearful Speech at Power of Women.
URL:<<https://www.youtube.com/watch?v=6Rfn94k717U&t=594s>>

12. (OTSPW)Oprah’s Tear ful Speech at Power of Women.
URL:<<https://www.youtube.com/watch?v=6Rfn94k717U&t=594>>

13. (RRB)Russia Refuses to Back Down In Gas Fight With Ukraine URL:
<https://www.wsj.com/articles/SB113593806473534595>

14. (SSL) Sharp Shift Likely in Kerry Term URL:
<https://www.foxnews.com/story/sharp-shift-likely-in-kerry-term.amp>

15. (TYV) Transcript: “This is your victory,” says Obama.
URL:<https://edition.cnn.com/2008/POLITICS/11/04/obama.transcript/>

16. (WC)Who coined ‘government of the people, by the people, for the people’?URL:<https://www.washingtonpost.com/opinions/who-coined->

government-of-the-people-by-the-people-for-the-
people/2017/03/31/12fc465a-0fd5-11e7-aa57-2ca1b05c41b8_story.html

17. (WCD)We cannot dedicate, we cannot consecrate, we cannot hallow
this ground. The brave men, living and dead, who struggled here, have
consecrated it far above our poor power to add or
detract.URL:<https://m.facebook.com/dickdurbin/videos/1015327093256930>

3/

ДОДАТОК А

	Текст оригіналу	Текст перекладу
1.	<i>We cannot dedicate – we cannot consecrate – we cannot hallow – this ground(WCD:URL)</i>	<u>ми не можемо</u> посвятити – <u>ми не можемо</u> освятити – <u>ми не може освятити</u> – ця земля (переклад наш – В.Р.)
2.	<i>of the <u>people</u>, by the <u>people</u>, for the <u>people</u>(WC:URL)</i>	Про <u>народ</u> , <u>народ</u> , для <u>народу</u>
3.	<i>... his definition of authentic power meaning the kind of power that can never be taken from you: <u>not your looks</u>, <u>not your fame</u>, <u>not your money</u>, <u>not your square footage</u>, but authentic power is when the <u>personality</u>, your <u>personality</u> comes to serve the energy of your soul.(OTSPW:URL)</i>	... його визначення справжньої сили означає силу, яку ніколи не можна відібрати у вас: <u>не ваш зовнішній вигляд</u> , <u>не вашу славу</u> , <u>не ваші гроші</u> , <u>не ваші квадратні метри</u> , а справжня влада – це коли <u>особистість</u> , ваша <u>особистість</u> приходять на службу енергетиці вашої душі.
4.	<i>However, the president claimed he decided to call off the mission after he learned 150 Iranians would <u>die</u> as a result of the strike (UAI:URL).</i>	Однак президент заявив, що вирішив відкликати місію після того, як дізнався, що в результаті удару <u>загине</u> 150 іранців.
5.	<i><u>Absent from the list is U.S. Rep. Mick Mulvaney</u>, who had been mentioned as a possible replacement (EGH:URL).</i>	<u>Немає в списку представника</u> республіканської партії США Міка Малвані, про якого згадали як про можливу заміну.
6.	<i>Corporate tax loopholes? Gone "in a nanosecond," says Kerry. The Bush administration's new overtime regulations? Reversed on Day One, says running mate John Edwards(SSL:URL)</i>	Податкові лазівки для підприємств? Зник "за наносекунду", каже Керрі. Нові правила адміністрації Буша про понаднормові роботи? Змінено в перший день, каже напарник Джон Едвардс.
	<i>We have ships <u>and</u> men <u>and</u> money(OTS:URL)</i>	Ми має маємо кораблі і гроші і людей

7.		
8.	<i>Arab Australians and Muslim Australians from other backgrounds <u>began to be subjected to a highly increased level of vilification and even assault in public places.</u>(AMA:URL)</i>	Арабські австралійці та австралійці-мусульмани з іншого походження <u>стали піддаватися</u> дуже підвищеному рівню очернення і навіть нападу в громадських місцях.
9.	<i>Ramarley Graham, Trayvon Martin, Romain Brisbon and Sandra Bland all also had their <u>lives cut short</u> as a result of an interaction with law enforcement (or a proxy) initiated under the pretense of marijuana use suspicion (DMU: URL)</i>	Рамарлі Грехем, Трейвон Мартін, Румен Брісбон і Сандра Бленд також <u>були позбавлені життя</u> внаслідок взаємодії з правоохоронними органами (або довіреною особою), ініційованої під приводом підозр у вживанні марихуани
10.	<i><u>I recall the first days after the attacks. The fear, the anger, the desire for retribution that is everywhere.</u> And also - the love that flows freely... as people from other nations console us</i>	<u>Пригадую перші</u> дні після нападів. Страх, гнів, бажання розплати, які є всюди. А також – любов, яка тече вільно... як люди з інших націй втішають нас
11.	<i>After the incident, US President Donald Trump said that officials had been “cocked and loaded” to retaliate against Iran after he learned an <u>Iranian missile system</u> shot down a US military drone (UAI: URL)</i>	Після інциденту президент США Дональд Трамп заявив, що офіційні особи були «зведені та заряджені», щоб помститися Ірану після того, як він дізнався, що іранська ракетна система збила військовий дрон США
12.	<i>“Borders are our red line, and any enemy violating these borders will not go back,” the commander underlined (UAI: URL)</i>	«Кордони – це наша червона лінія, і будь-який ворог, який порушує ці кордони, не зможе повернутися назад», – підкреслив командуючий;
13.	<i><u>“The downing of the US drone had an explicit, decisive and clear message that defenders of the Islamic Iran’s borders will show</u></i>	Він сказав: « <u>Знешкодження</u> американський безпілотної було чіткою, рішучою заявою про те, що захисники кордонів Ірану продемонструють рішучу

	<i>decisive reactions to aggression against this territory by any alien," he said (UAI: URL).</i>	реакцію на агресію проти цієї території збоку будь-якого із ворогів».
14.	<i>He also used his recovery from Covid-19 as a metaphor for national renewal after the pandemic, rejecting claims of enduring physical and, by implication, political debilitation (BJS: URL)</i>	Він також використовував своє одужання від Covid-19 як метафору національного оновлення після пандемії, відкидаючи заяви про стійке фізичне та, непрямо, політичне виснаження
15.	<i>The United States conveyed a message to Iran saying it wanted to conduct a <u>limited strike</u> against the country after its violating drone was shot down in the Persian Gulf, a senior Iranian commander said (UAI: URL).</i>	США передали Ірану повідомлення, в якому заявили, що планують нанести <u>обмежений удар</u> після того, як американський безпілотник, що порушив повітряний простір, був збитий в Перській затоці, – заявив старший командуючий Ірану.
16.	<i>But unfortunately, these fabrications were used to justify racial discrimination and to facilitate passage of the Marijuana Tax Act in 1937, which essentially banned the drug (DMU: URL)</i>	Але, на жаль, ці вигадки використовувалися для виправдання расової дискримінації та сприяння прийняттю Закону про податок на марихуану в 1937 році, який по суті забороняв наркотик
17.	<i>Evidence from research tells us that aggression and violence are highly unlikely outcomes of marijuana use (DMU: URL)</i>	Дані досліджень свідчать про те, що агресія та насильство є малоімовірними наслідками вживання марихуани
18.	<i>The United States has made clear its opposition to Lebanon's <u>Hezbollah</u>, and has crystallized its support for Israel's anti-Hezbollah campaign</i>	Сполучені Штати чітко заявили про свою опозицію ліванській «Хезболлетаргі» та затвердили свою підтримку кампанії проти Хезболли Ізраїлю.
	<i>But before I begin, <u>I want to say a special hello to everyone who I know is</u></i>	«Але перш ніж почати, <u>я хочу</u> особливо привітати всіх, хто, як

19.	<p><i>watching this event online and on TV all around the world. <u>I want to thank everybody out there for joining us and for paying careful attention to this important issue. And finally, most importantly, I want to thank all of the students here – the smart, powerful, creative, accomplished young women of Mulberry School for Girls. You all are beautiful. And your welcome was touching.</u>(FLS:URL)</i></p>	<p>я знаю, дивляться цю подію онлайн та по телевізору по всьому світу. <u>Я хочу подякувати</u> всім, хто приєднався до нас і приділяв цьому пильну увагу важливе питання. І, нарешті, найголовніше, <u>я хочу подякувати</u> всім тут студентам – розумним, потужним, Креативні, успішні дівчата школи для дівчат Mulberry. Ви всі красиві. І ласкаво просимо був зворушливий»</p>
20.	<p><i>Now, I imagine that some of you might be wondering, well, <u>why</u> would the First Lady of the United States come here to Tower Hamlets? <u>Why</u> would she choose this community and this school when she could be anywhere in this city or in this entire country? And the answer is simple: <u>I'm here because of you. I'm here because girls like you inspire me and impress me every single day. I am so proud of your passion, your diligence; as Dr. Ogden said, your grit, your determination. And I am beyond thrilled that you are working so hard to complete your education. It is so important. And I'm here because when I look out at all of these young women, I see myself.</u>(FLS:URL)</i></p>	<p>Тепер, я думаю, дехто з вас може задатися питанням, а <u>чому</u> перша леді Сполучених Штатів приїхала сюди в Тауер-Гамлетс? <u>Навіщо</u> їй вибирати цю громаду і цю школу, коли вона могла бути де завгодно в цьому місті чи в усій країні? А відповідь проста: я тут завдяки тобі. <u>Я тут</u>, тому що дівчатам подобається ти надихаєш мене і вражаєш мене кожен день. Я так пишаюся твоєю пристрасстю, твоєю старанністю; як доктор Огден сказав, ваша стійкість, ваша рішучість. І я в захваті від того, що ви так наполегливо працюєте, щоб завершити свою роботу освіти. Це так важливо. <u>І я тут</u>, тому що, дивлячись на всіх цих молодих жінок, я бачу себе».</p>
21.	<p><i><u>They may not remember what they got in their box, but they will remember that somebody remembered them, they will</u></i></p>	<p>Вони можуть не пам'ятати те, що вони отримали у своїй коробці, але вони пам'ятають, що</p>

	<i>remember the experience.</i> (OTS:URL)	хтось їх пам'ятав, вони пам'ятають досвід».) ілюструє необхідність створення емоційних спогадів для дітей.
22.	<i>Did he bother to share this with the American people so they could protect their own lives? Not quite</i> (TTR: URL).	<u>Він потрудився поділитися цим з американським народом, щоб вони могли захистити своє життя? Не зовсім</u>
23.	In arbitration, employees win their cases much less often than in court – and when they do, they are awarded much less money. <u>There's no right of appeal</u> (WCC: URL)	В арбітражі працівники виграють справи набагато рідше, ніж у суді – а коли вони це роблять, їм присуджують набагато менше грошей. Право на апеляцію <u>відсутнє</u>
24.	<i>Russian authorities refused to ease their <u>tough</u> stance in a political dispute with Ukraine over gas prices Friday, issuing a <u>stern new threat</u> to halt supplies to its neighbor on New Year's Day and criticizing Kiev's call for more time reach a deal</i> (RRB:URL)	Російська влада відмовилася пом'якшити свою жорстку позицію у політичній суперечці з Україною щодо ціни на газ у п'ятницю, випустивши нову <u>сувору погрозу</u> зупинити поставки своєму сусіду на Новий рік та критикуючи заклик Києва додатковий час для досягнення угоди.
25.	<i>hearing from Susan and Gwyneth, and Selma, and Rebecca, and Jemma, and Anna</i> (OTS:URL)	чути від Сюзан і Гвінет, і Сельми, і Ребекки, і Джемми, і Анни
26.	What you would not know is that while the court does periodically rule on those important matters, it spends as much or more of its time using business-related cases to help <u>billionaires and corporations rig the economy against ordinary Americans</u> (USC: URL)	А от чого ви не знали, так це те, що хоча суд періодично приймає рішення з цих важливих питань, він витрачає стільки або навіть більше свого часу, використовуючи справи, пов'язані з підприємництвом, щоб допомогти <u>мільярдерам і корпораціям</u> направити економіку проти <u>пересічних американців</u>

	<i>I came, I saw, I conquered(OTS)</i>	<u>прийшов, побачив, переміг</u>
28.	<i>The unfortunate ban by Gov. Robert L. Ehrlich Jr. that prevents state employees from talking to a reporter and a columnist for The Sun(ERSJ:URL)</i>	<u>На жаль</u> , заборона губернатора Роберта Л. Ерліха-молодшого, яка не дозволяє державним службовцям спілкуватися з репортером і оглядачем.
30.	<i>They too often see <u>Britishness</u> and <u>Englishness</u> as one and the same (BJS: URL)</i>	Вони занадто часто сприймають « <u>британство</u> » та « <u>англійство</u> » як одне й те саме.
31.	<i>That conflation suits Sturgeon, since it implies that true <u>Scottishness</u> can only be fulfilled in emancipation from rule by Westminster. (BJS: URL)</i>	Це поєднання влаштовує Стерджена, оскільки це означає, що справжнє « <u>шотландство</u> » може бути досягнуте лише в умовах емансипації від правління Вестмінстера
32.	<i>my beloved mentor, teacher, friend, mother, my angel passed away(OTS:URL)</i>	<u>мій улюблений наставник, вчитель, друг, мати, мій ангел пішов з життя.</u>
33.	<i>It is deeply troubling that a <u>country</u> we helped liberate would hold a person to account because they chose a particular religion over another,- Mr. Bush said(BP)</i>	“Це глибоке занепокоєння, що <u>країна</u> , яку ми допомогли звільнити, притягувала б людину до відповідальності, тому що вона вибрала певну релігію замість іншої», – сказав пан Буш.
34.	<i>For history tells us that while these truths may be <u>self-evident</u>, they’ve never been <u>self-executing</u>; that while freedom is a gift from God, it must be secured by His people here on Earth (KO: URL).</i>	Адже сама історія говорить нам,що, хоча ці істини можуть бути зрозумілими самі по собі, вони ніколи не виконувались самі по собі; що, хоча свобода є даром від Бога, вона повинна бути забезпечена Його народом тут, на Землі.
35.	<i>Through blood drawn by lash and blood drawn by sword, we learned that no union founded on the principles of liberty and equality could survive <u>half-slave and halffree</u>(KO: URL).</i>	Через кров, пролиту бичем, і кров,пролиту мечем, ми дізналися, що жоден союз, заснований на принципах свободи та рівності, не може вижити у ролі <u>напівраба і напіввільного</u> .

36.	<i>It's the answer told <u>by lines</u> that stretched around schools and churches in numbers this nation has never seen, <u>by people</u> who waited three hours and four hours, many for the first time in their lives, because they believed that this time <u>must be different</u>, that their voices <u>could be that difference</u> (TYV: URL)</i>	Це відповідь, <u>виражена рядками</u> , що розтягнулись навколо шкіл та церков у кількості, якої ця нація ще не бачила, <u>виражена людьми</u> , які чекали три і чотири години, багато хто вперше у своєму житті, тому що вони вважали, що цього разу все <u>повинно бути по-іншому</u> , що їх голоси <u>можуть щось змінити</u> .
37.	<i>And, above all, I will ask you to join in the work of remaking this nation, the only way it's been done in America for 221 years – <u>block by block, brick by brick, calloused hand by calloused hand</u>(DMU: URL)</i>	І, перш за все, я попрошу вас долучитися до роботи у перетворенні цієї нації, бо це – єдиний спосіб, у який це робиться в Америці протягом 221 року – <u>блок за блоком, цегла за цеглою, мозолиста рука за мозолистою рукою</u> .
38.	<i>There have been several recent cases during which police officers cited the <u>fictitious dangers</u> posed by <u>cannabis</u> to justify their <u>deadly actions</u> (DMU: URL)</i>	Нещодавно було кілька випадків, коли поліцейські послали на <u>вигадану небезпеку</u> , яку представляє каннабіс, щоб виправдати свої <u>жорстокі дії</u> .
39.	<i><u>We</u> - the students - <u>we</u> will change it. It's <u>our duty</u>(WCD)</i>	<u>Ми</u> – студенти – <u>ми</u> це змінимо. Це <u>наш</u> обов'язок
40.	<i>General Jalali rebuked the US' <u>hostile policies</u> in the region, Washington's <u>war-mongering rhetoric</u> against the Islamic Republic has increased under President Donald Trump, asserting that, however, any move against the integrity of Iran will be responded firmly (UAI: URL).</i>	Генерал Джалалі дорікнув США за <u>політику ворожнечі</u> в регіоні, під час президентства Дональда Трампа посилилася <u>войовнича риторика</u> Вашингтона проти Ісламської Республіки, стверджуючи, що, проте, будь який крок проти цілісності Ірану отримає тверду відсіч.
41.	<i>In light of that, Amy Coney Barrett's US supreme court nomination must be understood as the culmination of</i>	У світлі цього висунення кандидатури Емі Коні Барретт у Верховний суд США слід

	<i>cynical tactics that Republicans have perfected over the last two decades (USC: URL).</i>	розуміти як кульмінацію <u>цинічної тактики</u> , у якій республіканці в останні десятиліття досягли <u>вершин</u> .
42.	<i>For the rest of February and March, he told the world it would disappear like a miracle, that it was no worse than the flu (TTR: URL).</i>	До кінця лютого та березня він казав світові, що коронавірус <u>дивним чином</u> зникне, що він не страшніший за грип.
43.	<i>How do we classify the stupidity of blabbing the greatest secret of them all: that he knew all along how Covid-19 was deadly and easily transmissible? (TTR: URL);</i>	<u>Як ми можемо розцінювати дурість вибвкати найбільшу таємницю з них: що він увесь час знав, що Covid-19 є смертоносним і легко передається?</u>
44.	<i>What's the point of being smart if you're constantly outplayed by someone so stupid? (TTR: URL).</i>	<u>Який сенс бути розумним, якщо тебе постійно переграє хтось настільки дурний?</u>
45.	<i>Combined, these provisions allow employers that use arbitration to conceal bad behavior by management or a pervasive culture of harassment, and to quietly dispatch those who complain (WCC: URL).</i>	У сукупності ці положення дозволяють роботодавцям, які використовують арбітраж, приховувати недостойну поведінку керівництва або <u>всепроникну культуру домагань</u> , а також тихо позбавляються від тих, хто скаржиться.
46.	<i>The arbitration system favors employers over employees in several crucial ways (WCC: URL).</i>	Арбітражна система надає перевагу роботодавцям перед працівниками у кілька <u>важливих способів</u> .
47.	<i>That is not just a quirk of the prime minister's narcissistic personality (BJS: URL).</i>	Це не просто <u>гра самозакоханої особистості</u> прем'єр-міністра.
48.	<i>That is not just a quirk of the prime minister's narcissistic personality (BJS: URL).</i>	Це не просто гра <u>самозакоханої особистості</u> прем'єр-міністра.
49.	<i>It enacts the perfect synthesis of Tory contempt for Scottish legal autonomy and pro-European sensibility (BJS: URL).</i>	Це забезпечує <u>ідеальний синтез</u> зневаги торі до шотландської юридичної автономії та проєвропейської чутливості.

50.	<i>In our <u>extensive 2016 review of the literature we concluded that those individuals who are susceptible to developing psychosis (which usually does not appear until around the age of 20) are also susceptible to other forms of problem behavior, including poor school performance, lying, stealing and early and heavy use of various substances, including marijuana (DMU: URL).</u></i>	У своєму <u>обширному</u> огляді літератури за 2016 рік ми дійшли висновку, що особи, сприйнятливі до розвитку психозу (який зазвичай з'являється приблизно до 20 років), також сприйнятливі до інших форм проблемної поведінки, включаючи погану успішність у школі, брехню, крадіжку і раннє та інтенсивне вживання різних речовин, включаючи марихуану.
51.	<i>As scientists with a combined 70-plus years of drug education and research on psychoactive substances, we find Berenson's assertions to be <u>misinformed and reckless (DMU: URL)</u></i>	Як науковці, котрі на всіх мають 70-річну медичну освіту у сфері дослідження психоактивних речовин, ми вважаємо твердження Беренсона <u>хибними та необдуманими.</u>
52.	<i>Alex Berenson says the drug causes "<u>sharp increases in murders and aggravated assaults</u>" (DMU: URL).</i>	Алекс Беренсон каже, що наркотик спричиняє « <u>різке збільшення кількості вбивств та тяжких злочинів</u> ».
53	<i>As we see, the <u>reefer madness rhetoric of the past has not just evaporated; it continued and has evolved, reinventing itself perhaps even more powerfully today (DMU: URL)</u></i>	Як ми бачимо, <u>божевільна риторика</u> минулого не просто випарувалася; вона продовжувалась і розвивалася, переосмисливши себе, можливо, ще потужніше сьогодні.
54	<i>Now comes Barrett – a nominee whose confirmation 38 battle appears to be following the <u>same playbook (USC: URL).</u></i>	Тепер приходить Барретт – кандидатка, битва за призначення якої – частина <u>тієї самої гри</u>
55	<i>Those issues, however, are almost certainly not what is motivating big donors to <u>funnel millions of dollars into groups like the Judicial Crisis Network, the oil magnate</u></i>	Однак ці питання майже напевно не є тим, що спонукає великих донорів <u>вливати мільйони доларів</u> у такі групи, як Мережа судових криз, мережа нафтового магната Чарльза Коха та

	<i>Charles Koch's network and the US Chamber of Commerce in support of Barrett's nomination (USC: URL);</i>	Торгова палата США на підтримку кандидатури Барретт.
56	<i>It is still a <u>pressing issue</u> for the country, but it is not his political comfort zone any more (BJS: URL).</i>	Це все ще <u>нагальне питання</u> для країни, але це вже не зона його політичного комфорту.
57	<i>The centralised character of the British state and the tight media orbit around Westminster <u>sustain a myth</u> that the party with command of the Commons speaks for the country (BJS: URL).</i>	Централізований характер британської держави та коротка орбіта засобів масової інформації навколо Вестмінстера <u>підтримують міф</u> про те, що партія, котра керує Громадами, говорить за всю країну
58	<i>It draws resilience from a presumption that Tory rule is the country's <u>default setting</u> – the natural state from which other parties are a faddish deviation (BJS: URL).</i>	Він черпає стійкість з припущення, що правління торі є параметром країни за <u>замовчуванням</u> – природним станом, від якого інші партії є лише примхливим відхиленням.
59	<i>In comments made a few hours after the incident, IRGC Commander Major General Hossein Salami said the shooting down of the US aircraft had a straightforward message that any foreign intrusion into Iran's sovereign territories would draw a <u>crushing response</u> (UAI: URL)</i>	У коментарях, зроблених через кілька годин після інциденту, командуючий МРГК генерал-майор Хоссейн Саламі заявив, що збивши літак американської авіації, вони заявили, що будь-яке вторгнення іноземних громадян на суверенні території Ірану спричинить <u>нищівну реакцію</u> .
60	<i>Perhaps this lies at the root of his <u>monumentally dumb decision</u> to grant Bob Woodward 18 interviews (TTR: URL).</i>	Можливо, це лежить в основі його <u>монументально дурного рішення</u> дати Бобу Вудварду 18 інтерв'ю.
61	<i>This from a president whose entire re-election campaign rests on <u>injecting panic</u> in white voters (TTR: URL).</i>	Це від президента, у якого вся перевиборна кампанія спирається на <u>нагнітання паніки</u> серед білих виборців.

62	<i>If Bob Woodward's new blockbuster teaches us anything new about the character of the 45th president, it's that we don't yet have the words to describe the multiple variants of the <u>vacuum inside his head</u> (TTR: URL);</i>	Якщо новий блокбастер Боба Вудварда вчить нас чомусь новому про характер 45-го президента, то це те, що немає слів, щоб описати різні варіанти <u>вакууму всередині його голови</u> .
63	<i>Our proof was on display on Wednesday as it emerged from – where else? – the <u>blabbing hole of the presidential mouth at his own press conference</u> (TTR: URL).</i>	Наш доказ з'явився у середу, коли він з'явився – звідки ще? – із <u>президентської пащі на його власній прес-конференції</u> .
64	<i>Most of those workers don't know that they have <u>forfeited their right to sue</u> (WCC: URL).</i>	Більшість із цих робітників не знають, що у них <u>відібрали</u> право судитися
65	<i>But there are <u>many mountains yet to climb</u> (TYV: URL);</i>	Але є <i>багато висот</i> , на які ще слід піднятися.
66	<i>It's the answer that led those who've been told for so long by so many to be cynical and fearful and doubtful about what we can achieve to <u>put their hands on the arc of history and bend it once more toward the hope of a better day</u> (TYV: URL)</i>	Це відповідь, яка змусила тих, кому так довго говорили бути цинічними, боятися та сумніватися щодо того, чого ми можемо досягти, <u>покласти свої руки на дугу історії</u> та ще раз схилити її до надії на краще майбутнє
67.	<i>It isn't true in Wales <u>either</u>. <u>Nor does it stack up in London, Manchester, Liverpool or any seat of government where Tories routinely sit in the minority</u> (BJS: URL)</i>	Це неправда <u>також</u> і в Уельсі. Неправда це і в Лондоні, Манчестері, Ліверпулі чи будь-якому державному центрі, де торі зазвичай у меншості
68.	<i>The commitments we make to each other through <u>Medicare and Medicaid and Social Security</u>, these things do not sap our initiative, they <u>strengthen us</u> (FIR: URL)</i>	Зобов'язання, які ми беремо одне перед одним через <u>Medicare, Medicaid і Social Security</u> , ці речі не підривають нашу ініціативу, вони зміцнюють нас

69.	<i>We, the people, declare today that the most evident of truths – that all of us are created equal – is the star that guides us still; just as it guided our forebears through Seneca Falls, and Selma, and Stonewall; [...] (FIR: URL)</i>	Ми, люди, сьогодні заявляємо, що найбільш очевидна істина – що всі ми створені рівними – це та зірка, яка все ще веде нас; подібно до того, як вона вела наших предків через водоспади Сенека, Сельма та Стоунволл; подібно до того, як вона вела усіх тих чоловіків у жінок, оспіваних і неоспіваних, які залишали сліди вздовж цього великого шляху, почувши, як проповідник сказав, що ми не можемо ходити самі; почувши, як Король проголошує, що наша особиста свобода нерозривно пов'язана зі свободою кожної душі на Землі.
70.	<i>In some cases, impatience with Scottish nationalism shades into aggressive counter-nationalism: the view that devolution is a scam to siphon off money from English pockets to <u>ungrateful Scots</u> (BJS: URL)</i>	У деяких випадках нетерпіння до шотландського націоналізму переходить у агресивний контр-націоналізм: ідею про те, що передача влади – це шах-райство, яке має на меті забрати гроші з англійських кишень і дати їх <u>невдячним шотландцям</u> ;
71	<i><u>Conservative</u> ministers say with a straight face that Brexit strengthens the union(BJS: URL)</i>	<u>Міністри-консерватори</u> прямо кажуть, що Брексіт зміцнює союз;
72.	<i><u>In private</u>, Scottish Tories complain about wilful ignorance among English Conservative MPs, who too often see Scotland as implacably alien (BJS: URL)</i>	У <u>приватних</u> розмовах шотландські торі скаржаться на навмисну неосвіченість англійських депутатів-консерваторів, які занадто часто сприймають Шотландію як непримиренного чужого.
73.	<i>The <u>Inuit</u> are supposed to have dozens of words to describe snow. The Brits have endless ways to talk about rain. Now it's time for Americans to delineate all the</i>	Вважається, що <u>інуїти</u> мають десятки слів для опису снігу. Британці мають нескінченні способи говорити про дощ. Тепер американцям прийшов час окреслити всі безліч способів,

	<i>many ways that Donald Trump is dumb (TTR: URL).</i>	як говорити про тупість Дональда Трампа
74.	<i>Because of their failures to act, we now have an intelligence community that suppresses warnings about Russian election interference and white supremacist terrorists, while hyping conspiracies about <u>antifa</u> (TTR: URL)</i>	Через їх бездіяльність, зараз у нас є розвідувальна спільнота, яка придушує попередження про втручання Росії у вибори та білих терористів, одночасно обмислюючи змови щодо <u>антифа</u> .
75.	Instead, our very <u>stupid genius</u> vomited up all manner of secrets that collectively prove beyond all reasonable doubt that he represents the greatest single danger to the fate of both the American people and to himself (TTR: URL)	Натомість наш дуже дурний <u>геній</u> зригнув усілякі таємниці, які в сукупності без всяких розумних сумнівів доводять, що він представляє найбільшу небезпеку як для американського народу, так і для нього самого;
76.	<u>Perhaps, just maybe</u> , this lies at the root of his monumentally dumb decision to grant Woodward 18 interviews, on the record and on tape (TTR: URL)	<u>Напевно, просто, можливо</u> , це лежить в основі його монументально дурного рішення дати Вудворду інтерв'ю, на записі та на магнітофонній стрічці
77	Like all <u>truly stupid</u> people, Trump thinks he's rather brilliant at identifying the intelligence of those around him (TTR: URL)	Як і всі <u>насправді</u> дурні люди, Трамп вважає, що він досить блискуче виявляє втручання з боку оточуючих;
78	This possibly sits within the <u>traitorous</u> genus of stupidity, although there are multiple specimens of this (TTR: URL)	Це, можливо, є пов'язане із <u>зрадливим</u> геном тупості, хоча і він має декілька видів;
79	At his core, the former reality TV star is a particularly stupid man who thinks he is very <u>smart</u> . Or as he prefers to call his own character, “a	По суті, колишня зірка телебачення – особливо дурна людина, яка вважає себе дуже <u>розумною</u> . Або, як він воліє називати власного персонажа, «дуже стабільним генієм».

	very stable genius” (TTR: URL)	
80	<u>In reality</u> , despite all that praying, it was Mattis and Coats who were incapacitated: they knew Trump was a danger to the republic but couldn’t bring themselves to say such things to the world in real time (TTR: URL)	<u>Насправді</u> , незважаючи на всі ці молитви, обмеженими у праві були Меттіс і Коутс: вони знали, що Трамп є небезпекою для республіки, але не могли змусити себе говорити подібні речі в режимі реального часу.
81	<u>Maintaining a modicum of self-restraint</u> would be an overwhelming challenge for this president for the duration of just one response to one question (TTR: URL)	<u>Збереження самовладання</u> було б надзвичайним викликом для цього пре-зидента протягом лише однієї відповіді на одне питання.
82	He thinks that George W Bush is “a stupid moron” and that Barack Obama isn’t smart but instead “highly overrated” – and a poor speaker to boot. A broken clock <u>may be right</u> twice a day, but it still can’t tell the time (TTR: URL)	Він вважає, що Джордж Буш «дурень», а Барак Обама не розумний, а на-томість «сильно переоцінений» – і поганий мовець. Поламаний годинник може <u>показувати час правильно</u> двічі на день, але все одно він не показує час правильно;
83	Trump is a <u>particularly stupid man who thinks he is very smart</u> (TTR: URL) –	Трамп – <u>надзвичайно дурна</u> людина, яка вважає себе дуже розумною;
84	There’s his homicidal stupidity, his traitorous stupidity, his criminally corrupt stupidity and his <u>plain old infantile stupidity</u> (TTR: URL)	Тут і його вбивча дурість, і його зрадницька дурість, його злочинна ко-румпована дурість і його проста <u>стара інфантильна дурість</u> .
85	During congressional hearings concerning regulation of the drug, Harry J Anslinger, commissioner of the Federal Bureau of Narcotics, declared: “Marijuana is the <u>most violence-causing drug in the history of mankind</u> ” (DMU: URL)	Під час слухань у Конгресі щодо регулювання наркотиків Гаррі Дж. Анс-лінгер, уповноважений Федерального бюро наркотиків, заявив: «Марихуана – наркотик, який викликав <u>найбільше насильства в історії людства</u> ».

86	Based on our own laboratory research, during which we have given <i>thousands of doses</i> of marijuana to people – [...] – we have never seen a research participant become violent or aggressive while under the influence of the drug, as Berenson alleges (DMU: URL)	На основі власних лабораторних досліджень, під час яких ми давали <u>тисячі доз</u> марихуани людям – [...] – ми ніколи не спостерігали, щоб учасник дослідження став жорстоким або агресивним, перебуваючи під впливом нар-котику, як це стверджує Беренсон.
87	<u>It is true</u> that people diagnosed with psychosis are more likely to report current or prior use of marijuana than people without psychosis (DMU: URL)	<u>Це правда</u> , що люди, яким діагностовано психоз, частіше повідомляють про вживання або попереднє вживання марихуани, ніж люди без психозу;
88	Many of these behaviors appear earlier in development, but the fact that one thing occurs before another also is not proof of causation. (<u>One of the standard logical fallacies taught in logic classes: after this, therefore because of this</u>) (DMU: URL)	Багато з цих форм поведінки з'являються раніше в процесі розвитку, але той факт, що одне відбувається раніше, ніж інше, також не є доказом причинно-наслідкового зв'язку. (<u>Одна із стандартних логічних помилок, яку викладають на уроках логіки: після цього, отже, через це</u>).
89	<u>The easy conclusion to draw from</u> that is that marijuana use caused an increased risk of psychosis, and it is that easy answer that Berenson has seized upon (DMU: URL)	<u>З цього можна зробити спрощений висновок</u> про те, що вживання марихуани спричиняє підвищений ризик розвитку психозу, і Беренсон взяв на себе цю спрощену відповідь.
90	There is a broader point that <u>needs</u> to be made (DMU: URL)	Існує ширший висновок, який <u>потрібно</u> зробити.
91	<u>It is also worth noting</u> that 10-fold increases in marijuana use in the UK from the 1970s to the 2000s were not associated with an	<u>Варто</u> також зазначити, що 10-кратне збільшення споживання марихуани у Великобританії з 1970-х до 2000-х років не було

	increase in rates of psychosis over this same period, further evidence that changes in cannabis use in the general population are unlikely to contribute to changes in psychosis (DMU: URL)	пов'язане із підвищенням кількості психозів за цей самий період; подальші докази того, що зміни у вживання коноплі у загальній популяції малоїмовірно сприяють змінам у кількості психозів.
92	<i>“The fact is, there is an outside possibility” the nomination fight might not be resolved until the party’s August convention in Tampa, Fla., Mr. Barbour said (EGH: URL)</i>	«Справа в тому, що є зовнішні можливості» – боротьба за посаду не може бути закінчена до серпневої Конвенції партії в Тампі, штат Флорида, – зауважив пан Барбор;
93	<i>“Whoever the governor picks is fine with me,” he said (EGH: URL)</i>	Він сказав: «Кого б не обрав уряд, я згоден»;
94	We will support democracy from <u>Asia</u> to <u>Africa</u> , from the <u>Americas</u> to the Middle East, because our interests and our conscience compel us to act on behalf of those who long for freedom (KO: URL)	Ми будемо підтримувати демократію від <u>Азії</u> до <u>Африки</u> , від <u>Америки</u> до Близького Сходу, тому що наші інтереси і наша совість змушують нас дія-ти від імені тих, хто прагне свободи.
95	<u>This is</u> our chance to answer that call. This is our moment (TYV: URL)	<u>Це наш</u> шанс відповісти на цей виклик. Це наш момент.
96	A man touched down on the moon, <u>a wall came down</u> in Berlin, a world was connected by our own 58 science and imagination (TYV: URL)	Людина торкнулася Місяця, у Берліні <u>впала стіна</u> , ми змогли пов’язати світ нашими власними наукою та уявою;
97	But above all, I will never forget who this victory <u>truly</u> belongs to. It belongs to you (TYV: URL)	Але перш за все, я ніколи не забуду, кому <u>справді</u> належить ця перемога. Вона належить вам.
98	We will not rest until every American enjoys the fullness of freedom, dignity, and <u>opportunity</u> as our birthright (TYV: URL)	Ми не будемо відпочивати, доки кожен американець не отримає повноти свободи, гідності та <u>можливостей</u> як право за народженням;

99	<p>And I know you didn't do this just to win an election. And I know you didn't do it for me (TYV: URL)</p>	<p>І я знаю, <u>що</u> ви зробили це не лише для того, щоб перемогти на виборах. І я знаю, <u>що</u> ви зробили це не лише для мене.</p>
100	<p>It is long past time to make forced arbitration nationally illegal in sexual harassment claims, if not in all workers' complaints, and to bring these disputes <u>into the public eye</u>, under the full scrutiny and protection of the court (WCC: URL)</p>	<p>Давно настав час зробити на національному рівні примусовий арбітраж не-законним у позовах про сексуальне домагання, якщо не у всіх скаргах працівників, і виносити ці суперечки на <u>суд громадськості</u> під повним контро-лем і захистом суду.</p>

SUMMARY

The master's qualification paper deals with the language means of persuasion used in the media texts and their representation in Ukrainian translations.

Despite a significant number of publications and scientific works that represent media discourse and means of speech manipulation, the issue of adequate translation of this phenomenon remains open, fragmented and understudied. The main reason for this is its dynamism, because every year technology, society and language progress, as a result of which new means of influence appear in the media discourse, and at the same time there is a need to expand the directions of its research and translation, which determines the relevance of the research .

The object of research is verbal means of manipulation in media texts. The subject of the study is the problematic nature of the translation of verbal means of influence in the English-language media discourse.

The material of the study is 100 test fragments, extracted from media texts by continuous sampling.

The goal is a comprehensive study of linguistic and translational aspects of the means of influence in English-language media discourse. In accordance with the set goal, the following tasks are implemented in the work:

- to investigate the concepts and functional features of media discourse;
- to distinguish and consider approaches to the definition and typology of translational transformations of means of speech influence in mass media discourse;

- to analyze the peculiarities of the translation of verbal means of influence in English-language media texts that have a positive and negative effect;
- to systematize the main translation transformations for the transmission of means of speech influence in the original and translation texts.

To solve the problems, the following research methods were used: thematic analysis to reveal the essence of speech influence in various media texts; observation to consider means of influence in English-language media texts; interpretive and textual analysis to clarify the peculiarities of the use of means of influence in English-language media discourse at different language levels; analysis of translation transformations.

The scientific novelty consists in determining the features of English-language media discourse, the typology of translation transformations for the transmission of verbal means of influence in English-language mass media texts, and their practical application in translation studies.

The structure of the qualification work. The work consists of an introduction, three chapters, seven subsections, conclusions, a list of used sources, a list of reference sources, a list of sources of illustrative material and an appendix.

Analysis of linguistic means of modern media manipulation the discourse demonstrated that the prevailing linguistic level at which manipulative influence is realized, there is lexical influence (63%). Among a wide inventory of lexical means of manipulation are distinguished by number: metaphor (14%), evaluative vocabulary (11%), epithets (10%), euphemisms/dysphemisms (9%), deictic units (7%), comparisons (5 . %), neologisms, barbarisms (3%), nominalization (3%), paraphrases and clarifications (1%).

The given language means draw the reader's attention to of the described phenomenon and create not a rational, but an emotional response in his consciousness on the described phenomena.

Grammatical means of manipulation are used in 37% analyzed users. Among such basic tools are repetition (15%), inversion (10%), rhetorical questions (5.5%), tense forms (5%), parallelism (1.5%). The manipulative potential of such means is realized through the use of certain grammatical forms or syntactic constructions that confirm the author's opinion or express his attitude to the image and do not involve critical perception.

Reproduction in translation of different levels of linguistic means of implementation manipulative influence of the use of translation transformations at different linguistic levels. Some manipulations are transmitted during translation with the use of lexical transformations (59%), the use of which is caused mainly by differences in the lexical-grammatical systems of the two languages, differences in their stylistic norms, rules of syntagmatic lexeme compatibility, and is aimed at awakening the address of the translated text. Strong emotions, a certain assessment, which allows to realize the manipulative potential of the media text. In this group the main transformation is tracing (15.8%), the wide use of which is due to the presence of common manipulation mechanisms in English-speaking and Ukrainian-speaking cultures. Differentiation (13.5%) also belongs to this group, which allows the translator to translate such a variant of the lexical unit that preserves the emotional impact on the reader, and therefore most accurately represents the manipulative impact of the text. Specificity (7.3%), modulation (6.8%) and generalization (3.8%), practical transcription (7.3%) and transliteration (4.5%) are used less often.

When performing grammatical translation transformations (41%) the reasons are grammatical differences between the original language and the language translation, as well as the pragmatic potential of manipulative statement, which in translation can be realized through addition explaining or extracting semantically strong information. Samples in this group use: grammatical substitutions (14.3%) are designed to overcome precisely such disagreements, replacing grammatical and syntactic categories, but preserving the semantics and

stylistics of the statement. This group of transformations also includes addition (3.8%), removal (3.9%) and transposition (2.3%); integral transformation (8.3%), which occurs in the replacement of language units with descriptive phrases or analogues that have similar semantics, but a different formal structure and lexical content. Grammatical transformations are also represented by antonymic translation (6%) and compensation (2.4%).

Thus, the conducted analysis demonstrates that linguistic means manipulations of modern English-language media discourse are actively reproduced in Ukrainian translations with the use of such translation transformations as tracing (15.8%), grammatical substitutions (14.3%), complete transformation (8.3%).

Prospects for further research in the chosen direction are a thorough analysis of the representation of the manipulative potential of language in different types of discourse, as well as determining the strategy of reproducing the manipulative influence of certain types of discourse during translation.